

REPATRIANT

Ilustrowany Tygodnik Informacyjny

**Informuje i pomaga
w powrocie do Kraju**

**Staje w obronie praw
Polaków na obczyźnie**

Rok IV

Warszawa, 3 stycznia 1948 roku

Nr 1 (101)

Przemówienie Wigilijne

Prezydenta RP — Bolesława Bieruta

Rodacy! Siostry i Bracia, Młodzi i Starzy, wszyscy Obywatele Rzeczypospolitej.

Z poczuciem dobrze spełnionego obowiązku zasiadamy dziś do tradycyjnej wieczerzy wigilijnej.

Z dumą i radością, dzieląc się tradycyjnym opłatkiem, będziemy dziś myśleć o narodzie polskim. Bo choć ciężkie i tragiczne były nasze przeżycia, choć wielkie i bolesne były nasze ofiary w pamiętnych na wieki, ale minionych na zawsze latach niewoli — naród nasz pozostał wielki i nieśmiertelny, zaś energia twórcza, którą dziś rozwija, budzi podziw całego świata, a nas, Polaków napędza najgłębszą wiarą w przyszłość, dumą i otuchą.

Z najwyższym uznaniem i czcią zwrócimy swe myśli ku tym najbliższym, których życie zgasił wróg, bo niedaremna była ta święta ofiara ich krwi, którą złożyli swej Ojczyźnie.

Oto mija trzeci rok naszego odrodzonego po najcięższej niewoli państwa, trzeci rok naszych zmagania z potwornymi zniszczeniami wojny, trzeci rok naszych wysiłków w odbudowie kraju, trzeci rok kształtowania fundamentów nowego sprawiedliwego ustroju wolnej i niepodległej, demokratycznej i suwerennej Rzeczypospolitej.

Z dumą i radością otrze robotnik i chłop rosisty pot z czoła, wyprostuje pochylone plecy człowiek pracy fizycznej i umysłowej — bo nie ma miłszej chwili w życiu człowieka, jak poczucie dobrze spełnionego obowiązku wobec Ojczyzny.

Nie łatwe były zadania, które włożył na barki naszego pokolenia, wielki, przełomowy okres dziejów ogólnoludzkich i szczególnie odpowiedzialny okres naszych dziejów narodowych, w którym dziś żyjemy. A przecież wywiązuje się z tych zadań naród polski pomyślnie i zwycięsko.

Wyszliśmy zwycięsko z hitlerowskiego pogromu, dzięki poświęceniu i bohaterstwu żołnierza polskiego i partyzanta, którzy nie szczędzili swej krwi, którzy walczyli na wszystkich frontach świata, wszędzie — gdzie odbywał się bój z hitlerowskim najazdem, z ciemnymi siłami faszyzmu i barbarzyństwa. Wyszliśmy zwycięsko z potwornego niebezpieczeństwa, grożącego nam zagładą — dzięki światłemu przewodnictwu Krajowej Rady Narodowej, która skupiła przed 4 laty najbardziej bojowe, postępowe i demokratyczne kadry patriotów i ujęła w swe ręce ster polityki oraz brzemie odpowiedzialności za losy narodu w chwili decydującej. Wyszliśmy zwycięsko z najstraszliwej wojny dzięki braterstwu i współdziałaniu z narodami słowiańskimi, dzięki ofiarnej pomocy naszego wielkiego sąsiada — Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich i jego bohaterskiej, wyzwolenczej Armii, która wspólnie z Wojskiem Polskim wyrzuciła najeźdźcę z naszej ziemi i pomogła nam w odzyskaniu naszych prastarych ziem i granic na Odrze, Nysie i Bałtyku.

Prezydent R.P. — Bolesław Bierut

Z dumą i radością możemy ocenić dziś nasze osiągnięcia w pierwszym, najtrudniejszym, trzyletnim okresie żmudnej pracy od chwili wyzwolenia. Wiemy już z całą pewnością, że w następnym okresie, który mamy przed sobą, praca nasza nad odbudową Polski płynąć będzie coraz bardziej wartkim nurtem, że coraz większe korzyści przysparzać będzie narodowi.

Wkroczyliśmy na tory pracy planowej w całokształcie naszej gospodarki

ogólnonarodowej. Swoje plany i zamierzenia oparliśmy przede wszystkim na pracy własnej, na samodzielnych wysiłkach narodu.

I nie zawiedliśmy się!

Nasza postawa okazała się pod każdym względem słuszną i zbawienną dla naszych interesów państwowych i narodowych.

Oto mogę dziś podzielić się z Wami, Rodacy, szeregiem radosnych wieści. Górniccy polscy nie tylko wykonali już

plan swej rocznej pracy, ale dadzą narodowi ponad milion ton węgla dodatkowo. Podobny meldunek złożyli hutnicy już przed dwoma tygodniami. Przekroczyli znacznie plan swych zadań rocznych kolejarze, metalowcy, elektrotechnicy, energetycy, robotnicy przemysłu mineralnego, duża część przemysłu chemicznego, włókiennicze go, spożywczego itd.

Z szeregu zakładów pracy napływa już codziennie depecze i meldunki o przedterminowym wykonaniu planu. W ten sposób robotnik polski, zwalczając jeszcze wiele trudności i niedomagań — wykonuje z godnością i zapałem zadania powierzone mu przez państwo ludowe.

Z niezwykłym oddaniem i gorliwością wykonuje również swoje zadania rolnik, osadnik, to znaczy chłop polski, a także rzemieślnik, spółdzielca, nauczyciel, inteligent — cały różnorodny zespół pracowników umysłowych, ludzi nauki, kultury, sztuki. Pilnie uczy się nasza młodzież szkolna i akademicka oraz uczniowie szkół zawodowych.

Coraz szerzej rozkwita nasze życie społeczne i kulturalne. Nową, gorącą i twórczą mocą ożywiło się serce narodu polskiego.

Po raz pierwszy w dziejach Polski wielomilionowe masy jej ludu pracują cego poczuły w sobie wielką, mocodajną godność rzeczywistych obywateli i gospodarzy swego kraju. To one — te masy ludowe — tworzą dziś nową historię Polski. To ich praca, ich zapał, ich oddanie, ich patriotyzm, ich wiara w piękną przyszłość Polski ludowej jest źródłem siły, źródłem życia, źródłem niewyczerpanych naszych bogactw, źródłem przyszłego rozkwitu Ojczyzny.

(dokończenie na str. 2)

Dziennikarze zagraniczni dziękują Rządowi Polskiemu

Związek Prasy Zagranicznej w Polsce, wydał przyjęcie na cześć dyrektora Departamentu Prasy i Informacji MSZ, ministra, Wiktora Grosza. Prezes Zw. Prasy Zagranicznej, Joel Cang (Times) podziękował min.

Groszowi za życzliwość i przychylne ustosunkowanie się Rządu Polskiego do pracy dziennikarzy zagranicznych i bezstronność w stosunku do wszystkich korespondentów. Minister Grosz w odpowiedzi pod-

kreślił, że od chwili powstania Departamentu przeszło 400 zagranicznych dziennikarzy skorzystało z jego działalności. Podstawą stosunku Rządu R. P. do korespondentów zagranicznych — powiedział minister Grosz — była i jest chęć dania im pełnej swobody w pracy w informowaniu swoich krajów.

Pomimo rozczarowań, które w 99 proc. dotyczyły stałych korespondentów, rząd nasz będzie kontynuował dotychczasową politykę ułatwiania pracy korespondentów zagranicznych w Polsce. Jest przekonaniem naszego rządu, że prawda o naszym kraju mówi sama za siebie. I bez względu na próby jej zniekształcenia, prawda ta, dzięki uczciwym zagranicznym korespondentom, musi dojść do świadomości publicznej za granicą.

Serdeczne życzenia Noworoczne
przesyła wszystkim Rodakom na
obczyźnie

REDAKCJA „REPATRIANTA“

Przemówienie Wigilijne Prezydenta R. P.

(Dokończenie ze str. 1)

Niespełna trzy lata temu stolica Polski, Warszawa — była tylko bezludnym zwaliskiem dymiących zgłiszcz i nieprzeliczonych mogił, kryjących w sobie niewysłowny tragizm bohatera i męki nadludzkiej — była także świadectwem zgoła nie ludzkiego barbarzyństwa Niemców. Dzięki ofiarnej pracy naród polski dokonał cudu wskrzeszenia umarłego miasta. Jesteśmy pewni, że wzrastająca nieugięta wola i ambicja całego narodu, zdobywającego się na coraz większą ofiarność, zadecyduje o tym, aby swoją ukochaną stolicę nie tylko odbudować ale uczynić ją jeszcze wspanialszą i pięknniejszą, niż była. Ołóż wyobraźmy sobie teraz, że ktoś, nawykły do korzystania z cudzych zasobów, zgłosił żądanie, aby Polska płaciła okup na rzecz odbudowy Niemiec z tego tytułu, że odbudowała swoją stolicę, która u schyłku wojny była już uznana przez Niemców za nieistniejącą. Ocena moralna tego rodzaju żądań, czy wniosków w naszych umysłach i uczuciach byłaby tak dobitna, że należałoby się raczej powstrzymać od próby jej sformułowania.

Podobna analogia nasuwa się przy ocenie pewnych uwag, czy wniosków, wysuwanych w stosunku do naszych Ziemi Odzyskanych.

W r. 1945 na wpół rozgromione hordy hitlerowskie zamieniły tę ziemię w pustynię, niszczyły na drodze swej klęski wszystko, co mogło ulec zniszczeniu. Minęło dwa lata i oto zamienione przez Niemców w pustynię Ziemi Odzyskane rozkwitły już dziś dzięki polskiej pracy i wspaniałej woli twórczej polskiego robotnika i chłopca, rzemieślnika i inteligenta.

Wielkość tego wysiłku i wspaniałość tej polskiej woli twórczej możemy ocenić sprawiedliwie tylko my sami, bo nie mogą jakoś ocenić tego sprawiedliwie państwa zamożne, które nie zaznały tak ciężkiego doświadczenia losów wojny, jak to nam przypadło w udziale. Nieznany im jest tragizm życia na ruinach Warszawy nieznany im jest ciężar gorzkich przeżyć i trudów wielomilionowej rzeszy naszych rodaków, którzy często tylko z tobołkiem na plecach wędrowali z jednego krańca Polski na drugi jej kraniec, aby swym znojnym potem i nadludzkim niemal poświęceniem przywrócić do życia i pólów prastarą Ziemię Piasłowską. Nieznany im jest ten męczący wysiłek całego naszego narodu, dzięki któremu Polska Odrodzona odbudowywała się z ruin i zgłiszcz w ciągu minionych trzech lat. Wykonaliśmy pomyślnie zadania, postawione w pierwszym najtrudniejszym roku naszego ogólnonarodowego planu gospodarczego. Wiemy, że przebyliśmy dopiero część drogi. Stoją jeszcze przed nami wielkie zadania. Musimy umocnić gmach naszej Rzeczypospolitej, musimy wznosić wyżej jego mury, musimy ozdobić surowe jeszcze ściany domostw. Pokoleniu naszemu dane jest, aby wcieliło w życie to, co dla minionych pokoleń było tylko marzeniem. Danc nam jest budować Polskę sprawiedliwą. Polskę szczęśliwą. Dziś już nie tylko wierzymy, dziś wiemy, że zwyciężymy, że plany nasze nie są mrzonką.

Zbudujemy Polskę, w której nie będzie ciasnych i brudnych izb, nie będzie nędzy i niedostatku, nie będzie głodu. Zbudujemy tysiące jasnych szkół, w których młode pokolenie będzie się uczyło budować szczęśliwą przyszłość. Rozkwitnie w naszym kraju nauka, szeroko otwarta będzie brama do wiedzy dla wszystkich. Sztuka — ten najwyższy twór narodowego geniuszu — przestanie być przywilejem nielicznych, stanie się codziennym pokarmem milionów. To co było dotąd tylko krzepiącą ideą, staje się ciałem w twardej rękach polskiego robotnika i chłopca, zryniciera i nauczyciela.

Dlatego też dziś w wigilijny wieczór łączymy się wszyscy w całej naszej polskiej rodzinie w mocnej wierze, że stojące przed nami zadania wykona-

my. Wiemy, że narodu, który tyle przeżył i takie pokonał trudności nie łatwo jest zawrócić z drogi, którą obrał.

Z dumą i radością myślimy dziś o narodzie polskim, który, poniosłszy najcięższe ofiary w czasie wojny, zdaje dziś najwyższy egzamin dojrzałości w pracy nad odbudową i umocnieniem swej Ojczyzny i w pracy nad utrwaleniem pokoju. Nie tylko słowem, ale swą codzienną znojną pracą i czynem twórczym naród nasz utrwała w życiu tradycyjne hasło wigilijnej wieczery:

„Pokój ludziom dobrej woli!”

Łączymy się dziś duchem z tymi na rodami, które kroczą wraz z nami ku tym samym celom. Z braćmi Słowianami, z którymi wspólnie broniliśmy naszej wolności i dziś odbudowujemy z gruzów nasze kraje. Łączymy się ze wszystkimi ludami świata, które

wspólnie z nami budują pokój, które zapobiec chcą, aby złamana i spętana bestia nie odżyła.

Wiemy, że siły pokoju, siły dobrej, twórczej woli są wielkie, wielokrotnie większe od sił niszczycielskich. I wiemy, że one zwyciężą, że zwycięży Pokój. Wiemy, że krok za krokiem zbliżamy się do tego celu, kiedy radość i szczęście nie będą tylko świątecznym gościem w naszych domach, kiedy osiadają w nich na stałe.

OBYWATELE!

Życzę Wam wszystkim gorąco i serdecznie miłych i wesołych świąt, oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym Nowym Roku 1948 — roku dalszej wyteżonej pracy nad wykuwaniem naszego dobrobytu ogólnonarodowego, nad umocnieniem siły i świetności naszej umiłowanej Ojczyzny!

Prezydent R.P. — Bolesław Bierut przyjmuje w Belwederze życzenia noworoczne od delegacji kobiet śląskich

Gorące pozdrowienia świąteczne i noworoczne przesyłam wszystkim oficerom i żołnierzom Wojska Polskiego, marynarzom i żeglarzom, znajdującym się na morzach, oficerom i szeregowym Milicji Obywatelskiej, wszystkim pełniącym czynną i wierną służbę na posterunkach żołnierskich dla dobra Rzeczypospolitej.

Serdeczne życzenia oraz słowa współczucia i hołdu przesyłam wszystkim inwalidom wojennych i sierotom po poległych żołnierzach, rodzinom wszystkich bojowników, którzy padli na twardym posterunku służby i walki o Polskę Ludową.

Winszuję gorąco i dziękuję serdecznie w imieniu Państwa i Narodu wszystkim robotnikom, majstrom, inżynierom, technikom i pracownikom przemysłu, rolnictwa, transportu, komunikacji, którzy wykonali pomyślnie swoje zadania planowe, przyczyniając się do przyspieszenia tempa rozwoju gospodarczego Polski. Życzę, aby rok nowy przyniósł im dalsze wspaniałe i zaszczytne osiągnięcia.

Z wielkim uznaniem i wdzięcznością zwracam się do przodowników ko-pa, hut, fabryk i zakładów przemysłowych, którzy swym doświadczeniem, talentem i zapałem budzą entuzjazm wyścigu pracy i jej najwyższą wydajność jako najlepszą formę osiągania indywidualnego dobrobytu robotnika, wraz z ogólnym wzrostem osiągnięć gospodarczych kraju.

Życzę serdecznie chłopom-rolnikom polskim, aby praca ich przynosiła coraz obfitsze plony. Łączę gorące życzenia dla pracowników polskiego rolnictwa, dla polskiej inteligencji i wszystkich ludzi pracy umysłowej, dla uczącej się młodzieży naszych szkół i uniwersytetów.

RODACY! Gdziekolwiek jesteście, życzę serdecznie Wam wszystkim, którzy swą pracą, poświęceniem i wysiłkiem budujecie szczęśliwą przyszłość narodowi polskiemu — dużo osobistego szczęścia i pomyślności.

Sejm uchwalił Budżet i Plan Inwestycyjny na rok 1948

Ostatnie plenarne obrady Sejmu poświęcone były sprawom budżetu i planu inwestycyjnego na r. 1948.

Projekt ze strony skarbowej i preliminarz budżetu referował poseł Mitura (SL).

Preliminarz budżetowy — mówił referent — odzwierciedla ogólną poprawę gospodarczą Państwa. Charakteryzuje go pokojowość i troska o człowieka. Wydatki związane z troską o człowieka, wzrosły w porównaniu z rokiem ub. o 63 proc. i przekroczyły 50 proc. budżetu.

Poprawa gospodarcza kraju — to dzieło człowieka, świadomego obywatela — demokracji, który buduje swoje państwo ludowe.

Budżet nasz nosi charakter wybitnie pokojowy. Przy ogólnym wzroście wydatków budżetowych o 68%, wydatki na obronę narodową wzrosły o 23 proc. Nasze dążenia do utrzymania pokoju, pogłębienia stosunków ze wszystkimi narodami znajdują również wyraz w budżecie MSZ. Zakładamy nowe placówki dyplomatyczne, zawieramy nowe układy gospodarcze i kulturalne. Przyświeca nam główny cel — utrzymanie pokoju, zachowanie suwerenności i nienaruszalności naszych granic.

Druga cecha budżetu — troska o człowieka — znajduje wyraz przede wszystkim w przeznaczeniu 90 miliardów na zaopatrzenie ludności, tj. o 85 proc. więcej niż w roku ubiegłym, mimo, iż już w I półroczu 1948 r. niektóre artykuły spożywcze będą mogły przestać być reglamentowane.

Ponad 40 miliardów przewidują różne resorty na cele oświatowe, z

czego 5 miliardów na szkolnictwo zawodowe Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

O 42 proc. podniesione zostały wydatki na zdrowie, znacznie wzrosły wydatki na opiekę społeczną, emerytury i renty, kulturę i sztukę.

Łącznie, na ministerstwa, związane z troską o człowieka, preliminarzuje się z górą 148 miliardów, wobec 89 miliardów w 1947 roku. Stawia to ponad 50 proc. wydatków budżetowych i wzrost w porównaniu z rokiem ub. o 63,5 proc.

Rozrost przemysłu i poprawa rentowności pozwala zwiększyć dochody Min. Przemysłu i Handlu z tegorocznych 39 do 75,2 miliardów zł, tj. o 93,7 proc. Osiągnięcia tego Ministerstwa zna całe społeczeństwo, widząc coraz większy strumień towarów na rynku. Poważne osiągnięcia są również w bitwie o uzdrowienie handlu.

Ministerstwo Rolnictwa usuwa skutki szkodliwej polityki Mikołajczyka. Wydatki tego Ministerstwa wzrosły o 52 proc. ze szczególnym uwzględnieniem oświaty rolniczej i mechanizacji produkcji rolnej.

W dziedzinie komunikacji, dzięki coraz bardziej oszczędnej gospodarce i wzmoczeniu pracy, dopłata ze Skarbu zmniejsza się z 7 do 4 miliardów złotych. Zdolność przewozowa kolei przekroczyła poziom zaplanowany. Osiągnięto znaczne oszczędności w wydatkach na odbudowę, sięgając 25 proc. oraz w zużyciu węgla.

Budżet poczty jest prawie zrównoważony. Ze względu na doniosłość działalności poczty w kierunku zwiększenia czytelnictwa, Komisja

Skarbowo - Budżetowa wypowiedziała się za dodatkowymi kredytami na zwiększenie etatów listonoszów wiejskich i sieci pośrednictw pocztowych.

W budżecie Min. Odbudowy wydatki wzrosły o 45 proc. Tempo budownictwa nie nadąza jednak za potrzebami.

Na odcinku sprawiedliwości — dokonano wielką pracę dla dostosowania naszego prawa do ducha czasu.

Charakteryzując budżet w całości, poseł Mitura stwierdza, że wzrastają stale wydatki na cele inwestycyjne, produkcyjne i socjalne, a zmniejszają się sumy na cele administracyjne - usługowe.

Wydatki na człowieka przekraczają 50 proc. wydatków (w 1947 — 47,5 proc.) wydatki na gospodarkę przekraczają 20 proc. (w 1947 — 16,9 proc.), pozostałe wydatki nie dosięgają 30 proc. (w 1947 — 35,6 proc.). Referent stwierdza, że istnieją jeszcze w tym względzie dalsze możliwości.

Sprawozdawca generalny przedstawia następnie zmiany, jakie do preliminarza wprowadziła Komisja Skarbowo - Budżetowa oraz rezolucje Komisji do poszczególnych części budżetu.

Projekt budżetu przedstawiony przez Komisję przewiduje:

dochody:	317.444.150.000 zł.
wydatki:	277.645.407.000 „
nadwyżka	
wynosi:	39.798.743.000 „

Po dwudniowej dyskusji Sejm uchwalił jednomyślnie Budżet i Plan Inwestycyjny na rok 1948.

PIERWSZY TRANSPORT REEMIGRANTÓW Z MAGDEBURGA

Na prześlicznie rozplanowanych ulicach Szczecina pełno przechodniów. Przy kilkunasto kilometrowym pasie portowego wybrzeża pracują gęsto po umieszczane dźwigi. Na dziesiątki statków zagranicznych ładuje się węgiel. Ruch jest olbrzymi.

I jeszcze coś charakteryzuje to miasto. Tędy przejeżdża olbrzymia część Polaków powracających do kraju. Punkt Etapowy Nr 2 w Szczecinie pamięta czasy, kiedy przeszło 4.000 osób rejestrowano dziennie. Obecnie ruch repatriacyjny nie jest już tak ożywiony. Natomiast wzmożł się ruch reemigracyjny.

Wyjątkowym wzruszeniem napawa widok Polaków powracających po latach tułaczki do kraju.

Stara Milczarkowa, która wraz z mężem mieszkała przeszło 40 lat w Niemczech płacze rzewnie opowiadając o swoim życiu na obczyźnie.

Milczarkowie jeszcze przed tamtą wojną powędrowali z rodzinnego Mańkowa w poznańskim do Niemiec, aby tam szukać lepszej pracy.

Milczarek Leon dzisiaj 60 letni czło- wiek większą część swego życia prze- pracował na nucie w Thale. Przez 40 lat wyrabiał Niemcom garnki, miski i piecyki. Przez 40 lat ciężko pracow- li razem na obczyźnie, aby się utrzy- mać i zapewnić sobie starość. Dorobi- li się trochę grosza.

Po pierwszej wojnie przyszła infla- cja marki i wszystkie posiadane pie- niądze przepadły.

Milczarkowa zna dobrze pracę na roli. Wynajęli więc sobie domek z o- gródkiem. Od rana do nocy pracow- ła biedna kobieta w tym ogródku. Ka- leczyła palce o kamienistą ziemię gór Harzu, aby móc posadzić trochę wa- rzyw i kwiatów. Ale spodobalo się to ich gospodarstwo dygnitarzowi par- tyjnemu, więc przywłaszczył je so- bie. I nie można było nic na to po- radzić.

Od 1926 roku należeli Milczarkowie do Związku Polaków w Niemczech. 500 Polaków mieszkających w Thale było zorganizowanych w Związku.

— Było ciężko, przeżyło się wiele złego, ale teraz wszystko się skoń- czyło. — Spracowana twarz Milczar- ka rozjaśniała się uśmiechem. Teraz w Polsce dostaniemy domek z ogród- kiem. Będziemy hodować drób a mo- że i co innego. Będzie nam łatwiej żyć, bo między swymi na polskiej zie- mi.

A Milczarkowa dodaje. My nic nie wiedzieli, że nam teraz po tylu latach można powrócić do Polski. Dopiero je- dna znajoma żegna się z nami u pie- karza, bo powiada — wyjeżdżam do Polski. Ja pytam się jak, kiedy i ona dopiero mi wszystko dokumentnie po- wiedziała.

Ledwom doczekała kiedy mój stary przyjdzie z roboty. Mówię do niego jedź, jedź natychmiast do Magdebur- ga. Jak on tylko pojechał to i nie dłu- go, bo dwa miesiące i my już jeste- my w Polsce.

Milczarkowie to starzy reemigran- ci. Ale w tym dzisiejszym transpor- cie (zorganizowanym przez Punkt Re- partiacyjny - Reemigracyjny w Mag- deburgu) liczącym 151 osób było bar- dzo dużo takich, co w okresie mię- dzywojennym wyjechali na roboty rol- ne do Niemiec.

Do takich też należą Pietrasowie. O bydwoje pochodzą z okolic Wielunia. Ciężko było utrzymać się w rodzinnej wsi Kruszwice, więc pojechali do Ni- emiec. Pracowali obydwój w dużym majątku, który zatrudniał 40 Pola- ków.

Praca była ciężka. Pietras był włó- darczem. Napracował się dużo, ale za- to teraz wiezie do kraju aż trzy wa- gony sprzętu. Nie ma natomiast ko- nia, ani krowy. Bo te, które mieli o- statnio, musieli zwrócić, ponieważ by- ły wypożyczone. Wiezie więc z sobą pług, wóz, kury, kaczki, owce oraz ca- kowite urządzenie mieszkania.

Wchodzimy do wnętrza wagonu, u- rządzonego jak prawdziwe mieszka- nie. Szafa, szafki, dwie maszyny do- szycia i łóżka wypełnione po brzegi pościelą. Na jednym z nich spała ma-

leńka córeczka Pietrasów. Starsza Te- kla opowiada po polsku swoje przeży- cia dotychczasowe i cieszy się na głos, że będzie mogła chodzić do polskiej szko- ły.

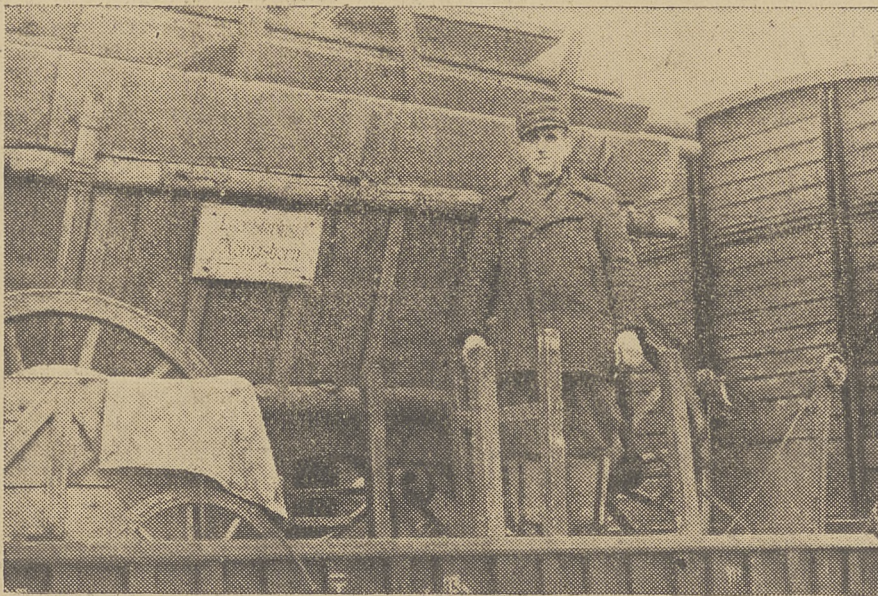
Antoni Pietras opowiada z dumą o 16 letnim synu, który już w 1945 przy- jechał do Polski. Obecnie służy w Woj- sku Polskim. Jest na kursie pancerni- aków.

Nie mogliśmy wszyscy razem przyje-

— Po tę harmonię jeździłem aż spe- cjalnie do Berlina — objaśnia p. Leon. Zapłaciłem za nią 2.000 marek.

Na widocznym miejscu w wagonie wisi śliczny wianek dożynkowy. To moja najdroższa pamiątka — mówi Słowiński — dostałem ją w podarun- ku od ludzi, co to pracowali przy żni- wach u mnie.

— W Niemczech stykałem się z wie- loma narodowościami, zwłaszcza pod

Leon Słowiński najbogatszy gospodarz spośród przybyłych reemigrantów, przywiózł swój dobytek w 6 wagonach.

czas wojny. Na folwarku pod moim kierownictwem pracowali Francuzi, Włosi i Rosjanie. Podczas mego po- bytu w Niemczech zmieniałem często pracę.

Zabrałem z sobą do kraju wszyst- ko co miałem. Nie zostawiłem nic Niemcom. Marzeniem moim jest móc wreszcie urządzić się na stałe w Pol- sce i wykształcić moją jedyną córecz- kę Wandzię.

Wszystko mi jedno gdzie osiedzę, by- lebym tylko mógł się utrzymać. Cho- ciaż chętnie pojechałbym w rodzinne

chać, bo żona moja bardzo ciężko cho- rowała, nie można było się ruszyć z- niej — dorzuca.

W sąsiedztwie Pietrasa miał uloko- wany swój inwentarz Słowiński Leon. Młody 37 letni gospodarz, najbogac- szy z reemigrantów powracających tym transportem. Swoją dobytek musiał ulokować aż w 6 wagonach.

— Mam wszystko — tłumaczy nam z dumą — maszyny elektryczne, sieczkarnie, żniwiarki, pługi, wozy i bryczki. Z inwentarza żywego przy- wozę z sobą konia, dwie krowy, bycz-

— W Niemczech stykałem się z wie- loma narodowościami, zwłaszcza pod

Z wagonów przeładowano wszystko na samochody, które odwozili reemigrantów na nowe gospodarstwa w pow. Wałcz.

ka, trzydzieści sztuk drobiu, świnię i nawet dwa psy. Zabrałem też 12 cen- tnarów pszenicy, kartofli i siana dla bydła. U mnie znajdziecie wszystko — uśmiecha się zapraszając nas do wne- trza.

— Wyjmuje z ukrycia harmonię i zaczyna wygrywać różne ludowe me- lodie.

strony żony na Śląsk, albo do mojego Grodziska w poznańskim. Pochodzę wprawdzie ze wsi i całe życie przepra- cowałem na roli, ale dałbym sobie radę i w mieście. Założyłbym sobie przedsiębiorstwo przewozowe. Cho- ciaż konie sprzedałem Grochowskiemu, ale kupiłbym sobie drugie, bo mam do nich szczęście.

Tu niedaleko jest wagon Grochow- skiego można je obejrzeć.

Zachodzimy do Grochowskich. Gro- chowski cichy, spokojny chłop z nie- bywałą dumą pokazuje nam konie. Konie rzeczywiście nawet w podróży wyglądają bardzo ładnie. Od razu zna- staranną rękę gospodarza.

Wycieczkę je dopiera na przy- jęcie, bo w Polsce muszą przecież i moje konie godnie się prezentować — uśmiecha się wesoło.

Zbliża się Grochowska. Ze łzami w oczach opowiada o swoim życiu.

Omów od lat dziecinnych wyjeżdża- ła na roboty sezonowe do Niemiec. Bieda w domu, bo kilkoro dzieci wy- chowywało się bez ojca, zmusiła mnie do pracy u obcych. Lato spędzałam na ciężkiej pracy u Niemców, a drugą po- łowę roku w strasznej biedzie w do- mu rodzinnym.

W końcu zdecydowała się na stałe zostać w Niemczech. Poznałam swego starego, który też tam przyjeżdżał na roboty sezonowe. Pobraliśmy się. We- sele wyprawiło się u jednej polskiej rodziny co tam już długo mieszkała.

Ale po ślubie, tak samo jak przed tym musiałam ciężko pracować, tak bardzo ciężko, że aż z tej pracy nie mogłam mieć dzieci. To jest moje naj- większe zmartwienie.

— Stary ma konie, a ja co — do- daje ze łzami w oczach.

— Ale i Grochowska ma się czym pochwalić. Jej dumą to wielka tuczo- na świnia i dwie mniejsze.

— W Polsce na miejscu tę najwię- kszą zabijemy. Bo trzeba wam wie- dzieć — skarżyła się Grochowska, że od siedmiu lat nie jedliśmy wieprzo- wego mięsa. Przez całą wojnę nie wol- no było zabijać świń. Niemcy dosta- wali przydział mięsa, ale dla Polaków to wiadomo, była tylko ciężka praca i poniewierka.

Teraz już będzie lepiej, bo prze- cież u siebie w domu, u swoich.

Prawda, Marta? — zwraca się zapła- kana do młodej blondynki.

Prawda, prawda! — ochotnie odpo- wiada panna Mitczak. Ja to dlatego choć sama, jadę.

To właśnie u jej ojca mieliśmy we- sele — objaśnia nas Joanna Grochow- ska. Marta jedzie do Poznania do swe- go wujka. Rodzina nie ma jeszcze go- towych papierów, a ona nie mogła się doczekać i sama jedzie.

— Oj cieszę się, bo cieszę, jeszcze nie widziałam Polski — mówi roze- śmiana panna Marta. Urodziłam się w Redecken w Niemczech.

Tak się cieszy, bo nie chciała męża w Niemczech i myśli, że się wyda w Polsce — mówi nam już zupełnie roz- pogodzona Grochowska.

Wszyscy jadą do Polski. Starcy i młodzi, panny i kawalerowie. Naprzy- kład u Goleni Wiktora jest aż trzech młodych synów. Najstarszy teraz wró- cił z niewoli.

— Mam liczną rodzinę — chwali się Golenia. Żonę, córkę, z wnuczkami i trzech synów. Do Niemiec wyjechali- my z Górnego Śląska w 1937 roku. Pracowaliśmy różnie: w fabrykach, w cementowni, ale najwięcej chyba na roli. Teraz najchętniej wzięliby- my też gospodarkę. Wieziemy z so- bą krowę i konia oraz cały sprzęt. Da- my sobie radę i będzie nam zawsze lepiej tu, niż na tej przeklętej obcej ziemi. Starszy syn zostanie do po- mocy w domu, a młodszy pośle na kursy samochodowe, albo traktorowe.

— Najgorszy kłopot to tylko z wnu- czkiem, bo wcale dziecko nie rozumie po polsku. Ale chyba taki mały to się szybko nauczy — pociesza się pan Wiktor.

Dla wszystkich reemigrantów Urząd Osiedleńczy przygotował gospodar- stwa w województwie szczecińskim, przeważnie w okolicach Wałcza.

— Na pożegnanie nasi gościnni ro- dacy zapraszają nas do siebie, kiedy już będą osiedleni. Przyjeżdżajcie zo- baczyć, jak my się fest urządzimy, — prosi pan Słowiński.

— Dziękujemy za zaproszenie. Przy- jedziemy na pewno, więc „do zoba- czenia“.

MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA

Uczniowie Warszawskiego Liceum Teletechnicznego

W związku z licznymi zapytaniem na temat możliwości szkolenia zawodowego w Polsce zamieszczamy artykuł, który dokładnie objaśnia te zagadnienia.

Szkolnictwo zawodowe w Polsce po wojennej jest znacznie szerzej rozbudowane niż było przed rokiem 1939. Długoplanowa gospodarka państwa musi oprzeć swój rozwój na możliwie najliczniejszych rzeszach przeszkolonych i wykwalifikowanych pracowników, na fachowcach i specjalistach. Skupienie w ręku państwa najważniejszych ośrodków produkcyjnych stworzyło podstawy do realizacji powyższych postulatów.

Nieliczne, istniejące przed wojną szkoły zawodowe prowadzone były wyłącznie pod kierunkiem Ministerstwa Oświaty. Dziś poszczególne resorty gospodarcze, w trosce o wychowanie i wykształcenie sobie pracowników zakładały we własnym zakresie szkoły, które w oparciu o programy szkół ogólnokształcących organizowane są przede wszystkim pod kątem widzenia potrzeb danego resortu.

Najliczniejsze i najbardziej konsekwentnie zorganizowane szkolnictwo zawodowe posiada Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Różne rodzaje szkół, a mianowicie:

Szkoły przysposobienia przemysłowego,

szkoły przemysłowe,
gimnazja przemysłowe,
licea przemysłowe,
technikum,

technikum korespondencyjne — stwarzają szerokie możliwości i pozwalają każdemu, kto by chciał poznać lub pogłębić swą dotychczasową wiedzę techniczną na znalezienie odpowiedniego poziomu i zakresu nauki. Szkoły te zapewniają swym uczniom tego rodzaju warunki życiowe, że bez względu na stopień zamożności mogą oni przez cały czas trwania studiów nie troszczyć się o sprawy materialne, ale bez reszty oddać się nauce. Po ukończeniu szkoły zdolniejsi mają możliwość dalszego kształcenia się, pozostali zaś — zapewnią pracę w przemyśle państwowym.

Cechą charakteryzującą cztery pierwsze spośród wyżej wymienionych typów szkół jest ich ścisłe zespolenie z zakładami przemysłowymi. Szkoły, gimnazja i licea powstają przy fabrykach, kopalniach i hutach, na terenie których uczniowie odbywają zajęcia praktyczne, nawiązując od początku bezpośredni kontakt ze swym przyszłym warsztatem pracy, wzywając się w jego atmosferę, włączając w jego organiczną całość, ucząc się go rozumieć i szanować.

Szkoły przysposobienia przemysłowego, zwane w skrócie SPP, przeznaczone są dla chłopców i dziewcząt, w wieku 15 — 19 lat, którzy umieją czytać i pisać, a nie ukończyli szkoły powszechnej. Dziewczęta szkolone są wyłącznie w przemyśle włókienniczym, gdzie nauka trwa 12 miesięcy. Dla chłopców istnieją 12-miesięczne

szkoły w przemysłach: metalowym, hutniczym, elektrotechnicznym i chemicznym, oraz szkoły półtoraroczne w przemyśle drzewnym, skórzanym, mineralnym, węglowym i papierniczym.

Plan nauki w SPP obejmuje przedmioty ogólnokształcące na poziomie szkoły powszechnej i pierwszych klas gimnazjum, naukę o Polsce wspólnie, stosunkach społecznych, zagadnieniach gospodarczych i t. d. oraz teoretyczną i praktyczną naukę zawodu. Dwa dni w tygodniu spędzają uczniowie w zakładzie przemysłowym, przy którym dana szkoła istnieje, gdzie pod kierunkiem instruktorów wykonują wszystkie prace, począwszy od najprostszych: uczą się stosować wiadomości, nabyte w czasie nauki w klasie. Praca ich odbywa się nie na wydzielonych warsztatach szkolnych, lecz na ogólnych halach maszyn, ramię przy ramieniu z dorosłymi i doświadczonymi robotnikami.

Nauka w szkołach przysposobienia przemysłowego jest bezpłatna. Bezpłatną jest też bursa i stołówka, opieka lekarska oraz korzystanie z pomocy naukowych. Uczniowie otrzymują na czas pobytu w szkole 2 mundy (świąteczny i codzienny), po 1 kombinezonie roboczym, bielizną osobistą i pościelową. Tytułem wynagrodzenia za pracę wykonywaną w fabryce pobierają, począwszy od trzeciego miesiąca nauki pensję w wysokości 300.— zł miesięcznie.

Absolwenci SPP są zatrudniani w przemyśle państwowym jako robotnicy przyuczeni. Każdy z nich obowiązany jest, po ukończeniu szkoły, do dwuletniej pracy w zakładzie przemysłowym, wyznaczonym przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przy czym otrzymuje normalne wynagrodzenie, odpowiadające jego kwalifikacjom. Po upływie 2 lat może dowolnie przenieść się do innego zakładu, mając stale zapewnione miejsce w przemyśle państwowym oraz posiadając wiadomości teoretyczne, stanowiące podstawy do dalszego awansu społecznego.

Zdolniejsi absolwenci SPP, po przejściu dodatkowego kursu uzupełniającego ich wiadomości na poziomie gimnazjalnym, są kierowani do liceów przemysłowych. Dotychczas istnieje 25 szkół tego typu, kształcących około 10.000 młodzieży, pochodzącej w ogromnej większości ze środowisk wiejskich. Do końca bieżącego roku powstanie jeszcze 25 szkół przysposobienia przemysłowego, które obejmą dalszych 15.000 chłopców i dziewcząt.

Młodzież, która ma ukończoną szkołę powszechną i przepisowy wiek: od 15 do 18 lat może zostać przyjęta do gimnazjów lub szkół przemysłowych. Oba te typy szkół mają trzyletni program nauczania, oba przygotowują do dalszej nauki w liceum, istnieją jednak między nimi zasadnicze różnice.

Gimnazjum przemysłowe zakresem i poziomem nauki nie różni się od gim-

nazjum zawodowego, prowadzonego przez Ministerstwo Oświaty, jest jednak ściślej związane z zakładem przemysłowym. Każde gimnazjum posiada na terenie fabryki, przy której powstało, wydzielone, własne warsztaty, służące do przeprowadzenia pod kierunkiem konstruktorów praktycznej nauki zawodu, zgodnej z programem szkoły. Każdy uczeń przechodzi kolejno wszystkie stanowiska w warsztacie, wykonując prace, przewidziane kursem nauczania. Prace te nie są wyłącznie ćwiczeniem, lecz są produkcją. Uczniowie w czasie zajęć praktycznych wykonują narzędzia, pomoce naukowe, pomoce warsztatowe, lub nawet zespoły maszynowe czy obrabiarki.

Uczniowie gimnazjum przemysłowych korzystają z bezpłatnych internatów i stołówek, względnie otrzymują stypendia, umożliwiające im u-

trzymanie się i pokrycie niezbędnych wydatków.

Szkoły przemysłowe różnią się od gimnazjów mniejszą ilością wykładów teoretycznych o wymiarze 18 godzin tygodniowo. Pozostałe 30 godzin wypełnia uczniom praca w fabryce, nie na wydzielonych warsztatach szkolnych, lecz przy bezpośrednim udziale w produkcji danego zakładu pracy. Uczniowie szkół przemysłowych traktowani są jako robotnicy i z tego tytułu przysługują im wszelkie robotnicze przywileje socjalne, a zatem i normalna pensja. Wysokość płacy określona jest podobnie jak dla pozostałych robotników, umową zbiorową danej gałęzi przemysłu, przy czym pensja zależy od stopnia zaawansowania w nauce, czyli od roku nauczania.

Zarówno absolwenci gimnazjum przemysłowych jak i absolwenci szkół

OŚWIATA

Oświata rolnicza w Polsce przełamała już trudności organizacyjne i co raz silniej wrasta w wieś polską. Szkoły są systematycznie zaopatrywane w nowe podręczniki i pomoce szkolne, oraz urządzenia, i niedługo już osiągnięty zostanie stan organizacyjny, który był marzeniem przedwojennych oświatowców tj. doprowadzenie do powszechności nauczania rolniczego na wsi.

Realizacja tego zamierzenia idzie obecnie dwoma torami: a) po przez szkoły Przysposobienia Rolniczego (dawniej gminne szkoły rolnicze) i b) po przez akcję Przysposobienia Rolniczego i Wojskowego (w skrócie PRW).

Szkoły Przysposobienia Rolniczego są przeznaczone dla młodzieży wiejskiej, która ma zamiar poświęcić się zawodowi rolniczemu, a nie ma możliwości kształcenia się w szkołach wyżej zorganizowanych. Są one pomyślane w ten sposób, aby młodzież mieszkając u rodziców na gospodarstwie i tylko dochodząc na naukę do szkół w okresie o mniejszym nasileniu pracy w rolnictwie mogła osiągnąć po 2 latach poziom wiedzy rolniczej wystarczający do późniejszego samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego. Taki ustrój szkół ma oczywiście minusy, jak na przykład brak internatu przy szkole, ale są i plusy, a mianowicie: uczeń mieszka i pracuje w gospodarstwie rodzicielskim. Praca jego w gospodarstwie rodziców

w połączeniu z samokształceniem jest wykorzystana dla pogłębienia jego wiadomości i umiejętności w zawodzie rolniczym, uzupełnia naukę lekcyjną, gdyż jest ujęta programowo i pod fachowym kierunkiem nauczyciela.

Już obecnie mamy czynnych 758 szkół Przysposobienia Rolniczego. Ilość ta jest osiągnięciem bardzo dużym, ale jeszcze niewystarczającym, aby w oparciu o nie można było wprowadzić już teraz obowiązek powszechności oświaty rolniczej w Polsce.

I tu przychodzi w pomoc akcja częściowo prowadzona już przed wojną, ale nieogarniająca wówczas tak dużej ilości młodzieży wiejskiej, jak obecnie, tj. akcja Przysposobienia Rolniczego Młodzieży Wiejskiej. Akcja ta połączona z akcją równie ważną dla Państwa jak i oświata rolnicza, tj. z przysposobieniem wojskowym młodzieży nosi obecnie nazwę Przysposobienia Rolniczego i Wojskowego w skrócie PRW.

Wprowadzenie do Przysposobienia Rolniczego również Przysposobienia Wojskowego stanowi nie tylko korzyść i atrakcję dla młodzieży, ale również pozwala na duże oszczędności w budżecie Państwa, gdyż przygotowując masowo młodzież w zakresie PW — może sobie Państwo pozwolić na zredukowanie wielkości corocznego kontyngentu poborowych.

Przez akcję opartą na nauce lekcji

Szkoła Rolnicza w Złotowie k. Szczecina

ZAWODOWEGO W POLSCE

przemysłowych przy przejściu do liceum złożyć muszą uzupełniający egzamin. Ci spośród kończących gimnazja lub szkoły przemysłowe, którzy dalej, mają zapewnioną pracę w przemyśle państwowym, jako wykwalifikowani robotnicy.

Licea przemysłowe są szkołami trzy letnimi, przeznaczonymi głównie dla omawianych szkół zawodowych. Stanowią one przygotowanie do nauki na politechnice a uczniom, którzy po ich ukończeniu przechodzą do pracy w produkcji przemysłowej dają tytuł technika.

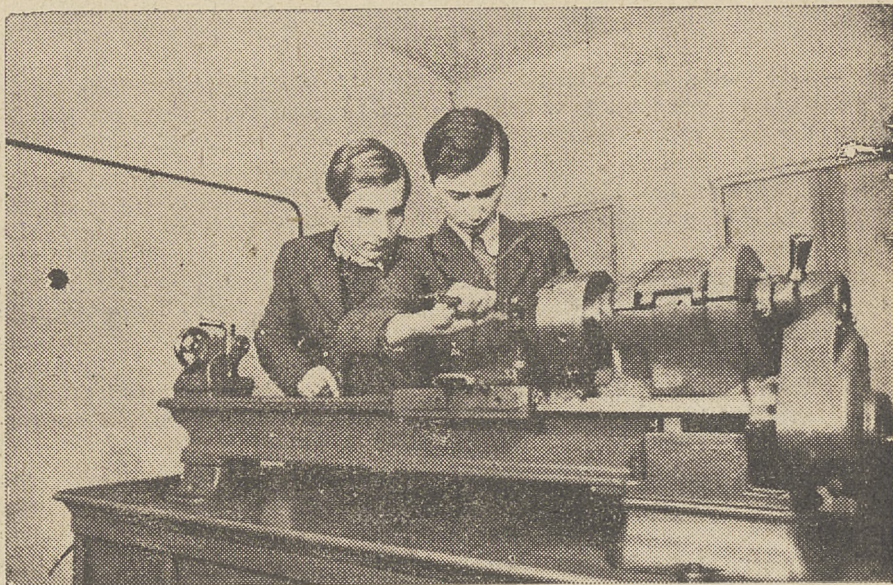
Uczniowie liceów korzystają z burs lub stypendiów w podobny sposób jak uczniowie gimnazjów.

W obecnej chwili istnieje około 300 szkół przemysłowych obejmujących 36.000 uczniów, 170 gimnazjów przemysłowych z ilością 20.000 uczniów i 26 liceów, które kształcą 3 tys. 500 uczniów.

Szkoły te organizowane są we wszystkich gałęziach przemysłu, a więc w przemyśle chemicznym, drzewnym, elektrotechnicznym, hutniczym, węglowym, zbrojeniowym, papierniczym, skórzanym, włókienniczym, energetycznym, mineralnym, metalowym, paliw płynnych i spożywczych. Najwięcej szkół posiada przemysł włókienniczy, metalowy i węglowy. Przemysł włókienniczy jest też dotychczas jedynym przemysłem, który tworzy szkoły dla dziewcząt, wszystkie pozostałe gałęzie przemysłu kształcą jedynie młodzież męską. W najbliższej przyszłości powstaną żeńskie szkoły w ramach przemysłu metalowego, chemicznego i elektrotechnicznego.

Dalszy rozwój szkolnictwa zawodowego przewiduje przede wszystkim dużą rozbudowę szkół przemysłowych.

Jeśli chodzi o kierunek branżowy,

W Szkole Przysposobienia Przemysłowego w Łabędach

ROLNICZA

nej, samokształceniu i przeprowadzeniu w zespołach konkursów rolniczych młodzież wiejska osiąga w ciągu lat pracy wiele elementów wiedzy podawanej przez 2-letnią szkołę przy sposobieniu rolniczego.

W roku 1947 ilość młodzieży jaką objęła akcja PRW wynosi 306.000 uczniów i uczennic.

Szkolnictwo rolnicze średnie jest obecnie reprezentowane: a) przez 3-letnie gimnazja rolnicze, b) 2-letnie gimnazja dla dorosłych (powstające obecnie z przeorganizowanych powiatowych szkół rolniczych), c) 3-letnie licea rolnicze.

W każdym z tych typów znajdują się szkoły męskie, względnie koedukacyjne i żeńskie. Poza szkołami tego typu o programie ogólnie - rolniczym posiadamy już szereg szkół specjalizujących jak: szkoły ogrodnicze, hodowlane, mleczarskie, rybne, pszczelarskie, wodno - melioracyjne, mechaniczno - rolnicze, względnie oddziały specjalizujące przy szkołach ogólnie - rolniczych, jak: zielarskie, tytoniarskie, przemysłów wiejskich, przetwórstwa itd.

Obecnie czynnych jest 254 gimnazjów i 38 liceów rolniczych.

Pracy w Polsce dla dobrych fachowców nie zbraknie — to też młodzież rolnicza gennie się do oświaty, tym bardziej, że dostęp do szkół ma każdy obywatel bez różnicy pochodzenia, a niezmężni mogą się dziś kształcić

dzięki temu, że nauka w szkołach jest bezpłatna, a na utrzymanie w internatach szkolnych dla niezmężnych, a pilnych uczniów przewidziane są z funduszy państwowych i samorządowych odpowiednie stypendia w kwocie kilkudziesięciu milionów złotych.

Dla osób, które z różnych względów (miejscie zamieszkania daleko od szkół, praca zawodowa itp.) nie mogą uczęszczać do szkół, a pragną zdobyć wiedzę rolniczą, prowadzone są wzorem lat przedwojennych korespondencyjne kursy Staszica.

Kursy Staszica prowadzone są na różnych poziomach. Kursanci otrzymują pocztą materiały do ćwiczeń, po ich przerobieniu przesyłają swe prace do Centrali.

Egzaminy końcowe zdaje się osobiście przed Komisją. Adres: Kursy Korespondencyjne im. St. Staszica — Warszawa, ul. Bagatela 11.

Ponadto Wydział Oświaty Rolniczej przy Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych przeprowadza rokrocznie egzaminy eksternów także na różnych poziomach. O terminie i miejscu ogłoszeń Ministerstwo zawiadamia zainteresowanych przez prasę i podległe mu organy.

* * *

Dokładny spis wszystkich szkół znaleźć można w broszurce pt. „Informator szkół zawodowych”.

największy nacisk położony zostanie na szkolnictwo węglowe, ze względu na czołowe stanowisko, jakie zajmuje węgiel w naszej produkcji i eksporcie.

Szkoły przemysłu węglowego będą faworyzowane pod każdym względem, tak lepszego wyposażenia szkół w pomoce naukowe, jak również wyższych płac i lepszego zaopatrzenia uczniów i t. d.

Całkiem odmiennym typem szkół, dotychczas u nas niespotykanym jest **Technicum**. Są to szkoły wyłącznie dla dorosłych. Nauka trwa półtora roku bez żadnych przerw. Zadaniem Technicum jest umożliwienie robotnikom, mającym znaczną praktykę zawodową zajęcie wyższych stanowisk przez uzupełnienie braków w dziedzinie wykształcenia ogólnego i teoretycznego zawodowego. Ukończenie szkół daje zatem znaczne szanse tym robotnikom, którzy mając wyrobienie życiowe, praktykę warsztatową i doświadczenie zawodowe mogli zająć w najlepszym wypadku stanowisko mistrza. Dziś, po ukończeniu szkoły, obejmują stanowiska techników, mając udostępnioną drogę do politechniki.

Technicum w Bytomiu, pierwsza szkoła tego typu, ma za zadanie wyszkolić odpowiednich pracowników dla przemysłu węglowego, hutniczego, elektrotechnicznego i chemicznego. W roku ubiegłym powstało w Łodzi Technicum przemysłu włókienniczego, w roku bieżącym w Bydgoszczy — drzewnego. W najbliższym czasie uruchomi się Technicum Przemysłu Paliw Płynnych i Skórzanym w ramach rozbudowywanego się w Głiwicach Technicum Chemicznego. Wreszcie Przemysł Spożywczy organizuje Technicum w Zabrzu, a Energetyka w Nysie.

Każde Technicum jest bogato wyposażone w pomoce naukowe i biblioteki. Słuchacze korzystają bezpłatnie z internatów, gdzie otrzymują całkowite wyżywienie.

Państwowe Technicum Korespondencyjne ma za zadanie kształcenie nowych kadr dla potrzeb przemysłu, oraz dokształcanie zawodowe pracowników zakładów przemysłowych bez odrywania ich na czas dłuższy od warsztatów pracy.

Wykłady prowadzone są systemem korespondencyjnym. Studiujący otrzymują co tydzień drukowane wykłady, które muszą przeczytać i przerobić po potrzebne ćwiczenia, oraz przesyłać je w określonym terminie do sprawdzenia i oceny.

W większych ośrodkach przemysłu będą organizowane specjalne poradnie. W tychże ośrodkach powstaną laboratoria dla ćwiczeń praktycznych. Egzaminy końcowe zdawane są przed specjalnymi komisjami. Co pół roku studiujący muszą składać specjalne egzaminy wyznaczone programem.

Nauka prowadzona jest na dwóch poziomach:

- a) gimnazjalnym (kursy mistrzów i nadzorców technicznych);
- b) licealnym (kursy techników).

Przewidziany jest również w przy-

szłości kurs wyższy, przygotowujący techników do egzaminów inżynierskich.

Czas nauki nie jest ściśle określony. Programy są jednak tak ułożone, aby gimnazjum mogło być ukończone w przeciągu 18 miesięcy, liceum 24 miesiące i studia wyższe w ciągu 36 miesięcy. W roku bieżącym prowadzone są:

1. Kurs gimnazjalny dla
 - a) mechaników;
 - b) elektryków;
 - c) chemików.
2. Kurs licealny dla
 - a) techników mechanicznych;
 - b) techników elektryków;
 - c) techników chemicznych.

Na każdym kursie będą prowadzone jeszcze sekcje dla obranych wyższych specjalności, jak na przykład: na kursie liceum mechanicznego przewiduje się sekcje: maszynoznawstwa górniczego, maszynoznawstwa hutniczego, obróbki metali, ruchu fabrycznego, konstrukcji maszyn, konstrukcji narzędzi, samochodowe i lotnicze; na wydziale elektrycznym sekcje: budowy sieci, budowy maszyn i urządzeń elektrycznych, sekcja teletechniczna i radiotechniczna.

W najbliższej przyszłości powstaną kursy dla techników przemysłu ceramicznego, szklarskiego i włókienniczego.

Technicum Korespondencyjne mieści się w Warszawie przy ul. Pankiewicza 3.

Kursy

Szkolnictwo zawodowe Ministerstwa Przemysłu i Handlu jest uzupełniane przez kursy, organizowane do rywczo, w miarę potrzeb poszczególnych zakładów przemysłowych lub Zjednoczeń Przemysłowych.

Kursy bywają różne, zarówno pod względem czasu trwania — 3 miesiące do 1 roku — jak i pod względem zakresu i poziomu. Są więc masowe kursy przysposobienia przemysłowego, są kursy czeladnicze, mistrzowskie i wreszcie kursy wąskiej specjalności jak np. kształcące spawaczy, kreślaczy, palaczy itp. Jedne z nich odbywają się na terenie zakładów przemysłowych i przeznaczone są wyłącznie dla pracowników danego zakładu, inne, skupiające szersze warstwy słuchaczy, prowadzone są w specjalnych ośrodkach szkoleniowych. Dotychczas na 650 zorganizowanych kursach przeszkolono około 20.000 pracowników.

Jak widać z powyższej charakterystyki szkół, są one bardzo różnorodne. Nie każdy jednak zainteresowany szkolnictwem technicznym, jest o nich poinformowany, a wśród tych co słyszeli o szkołach zawodowych, wielu nie wie, jak się do nich dostać. Dla tych właśnie podajemy adresy.

Otóż po dokładne informacje lub w celu zapisania się należy się zgłaszać do dyrekcji odpowiedniej szkoły, albo do Wydziału Szkolnictwa Zawodowego Centralnego Zarządu odpowiedniego przemysłu, lub wreszcie, po bliższe skierowanie, do Ministerstwa Przemysłu i Handlu Departament Kadr, Szkolnictwo Zawodowe — Warszawa, Pankiewicza 3.

T. P.

Ćwiczenia praktyczne w Warszawskiej Szkole Gospodarstwa Domowego

Przed Świętami u Westfalaków w Wałbrzychu

— Gdy węgiel w ścianie się urywa, nigdy nie następuje to w linii prostej, a zawsze pod linią skośną w dół lub w górę. Tym się kieruje górnik szukając dalszej linii biegu węgla.

Najmocniej przepraszamy czytelników, nie mamy zamiaru nużyć ich wykładem z mineralogii, czy struktury skorupy ziemskiej. Przybyliśmy do mieszkania pana Błaszczyka, o którym wiedzieliśmy, że przybył niedawno z Westfalii. Chcieliśmy go odwiedzić, zobaczyć jak mieszka, jak się urządził, a tymczasem to były pierwsze słowa jakie usłyszeliśmy jeszcze przed przywitaniem się. Głos niski, basowy dochodził z drugiego pokoju. To pan Błaszczyk uczył się na głos, czytając podręcznik.

Błaszczyk spędził blisko trzydzieści lat na obczyźnie, jego żona dziś matka siedemnastoletniego syna tam się nawet urodziła.

— Przez trzydzieści lat pracowało się stale, jednakowo, bez awansu, bez możliwości wyróżnienia się — powiada gospodarz.

Gdy przyjechałem do Polski i dowiedziałem się, że mogę się uczyć na starszego górnika, a następnie po zdaniu egzaminów nawet na sztygara, za brałem się z ochotą do nauki. Początkowo nie dowierzałem sam sobie, że potrafię siedzieć nad książką i czegoś z niej się uczyć. Ale przemogłem się, widziałem, że inni, którzy wcześniej rozpoczęli nauki, choć mniej mieli do świadczenia w pracy ode mnie, już po zdawali egzaminy. Zresztą cóż to jest, ja te wszystkie rzeczy i tak znam, tylko, że tu w podręczniku podchodzą do tego inaczej, metodycznie, systematycznie, jedno wynika z drugiego i co najważniejsze nie trzeba trzydziestu lat doświadczenia, żeby tego się dowiedzieć, jak to było ze mną i z wielu mnie podobnymi.

A teraz przy jednym stole siedzą ojciec z synem, obaj pogrążeni w nauce. Syn odrabia lekcje dla trzeciej klasy, a obok jego ojciec przygotowuje zadane lekcje na kursach. Syn jest szalenie dumny i zadowolony, czuje się jakby wydzwignięty, zrównany w prawach z samym papą. A z drugiej strony dumny, że ojciec jego wkrótce zajmie wyższy szczebel w hierarchii pracowników.

W mieszkaniu przyjemna atmosfera. Można rzec — typowy sielankowy obraz rodzinny. Teraz po wojnie, gdy nie przyzwyczailiśmy się jeszcze do tego rodzaju atmosfery w domu, potrafi to nawet wzruszyć niejednego przybysza. Cała rodzina w komplecie. Widać, że matka przed chwilą odstawiła koszyk z kłóbkami wełny, by otworzyć nam drzwi. Oprowdzili po całym mieszkaniu, pokazali ładnie umeblowaną sypialnię, pokój syna, kuchnię wyglądającą jak laboratorium, wyposażoną w różne urządzenia elektryczne i termiczne. Z dumą pokazywali piękną łazinkę krytą całkowicie majoliką. Z korytarza przejście do ogródka, do niego też prowadzą szerokie oszklone drzwi wychodzące na taras, zabezpieczone teraz na zimę.

— Dziś — przypomina gospodyni — mija właśnie rok, naszego tu przyjazdu. Jak to wszystko wyglądało — wspomina jeszcze teraz — ale już z uśmiechem.

Łażdą chwilę poświęciliśmy dla domu i ogrodu. Aż sąsiedzi się zaśmiewali, bo też nasz ogród to była jedna wielka rupieciarnia, nawet kawałka ziemi gołej nie było widać.

A czego tu nie było?

Wraki samochodów, połamane szafy, stoły, rozprute materace, klatki, naczynia. Śmieli się z nas sąsiedzi, że chce się nam tak harować. Ale dopiero liśmy swego. Teraz na święta mamy jabłka, gruszki, a cały rok mieliśmy owoce, jakie piękne truskawki zebrałam — wspomina gospodyni. A przedtem spod śmieci nawet krzaków nie było widać.

A wiecie państwo, że śmiać mnie się chce, jak sobie przypomnę tych tam, co tak ciągle straszili.

— Czym to straszili?

— Ach o wszystkim, szkoda nawet mówić.

— Dlaczego mamy pracować zawsze dla kogoś — wtrąca do rozmowy Błaszczak?

Ja mam odbudowywać niemiecki przemysł po to, by później mogli znów robić z nami co zechcą? I tak mają już zawielu popleczników.

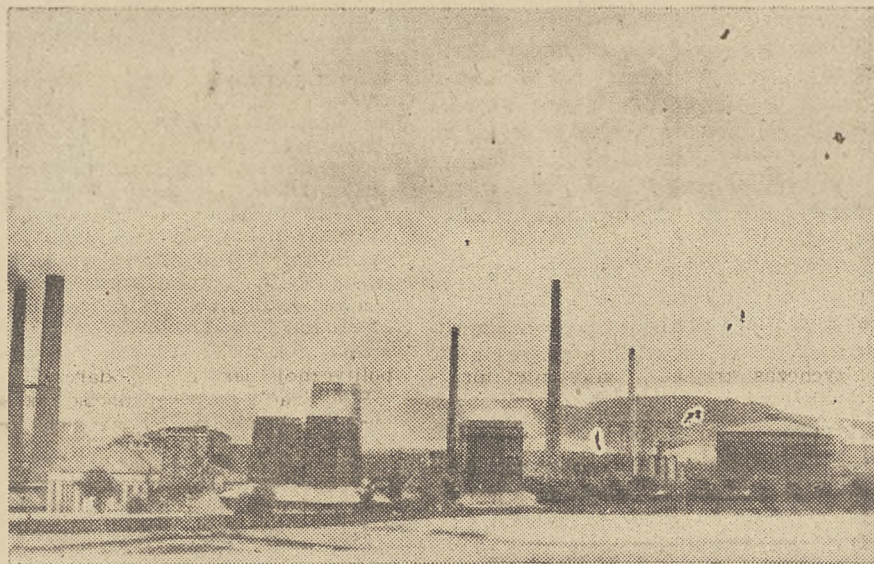
O! ja ich już dobrze znam. Oni już teraz zadzierają głowy.

A tak jestem na swoim, u siebie w kraju i to, co buduję, to wiem, że na własną siłę.

Trzeba było opuścić miłe grono, by odwiedzić i innych przybyszów, osadników z Westfalii. Może tylko ten jeden szczęściarz Błaszczak dostał wille? Ale gdy szliśmy aleją pokazują mi coraz to inne domki.

Tu mieszka Westfalak i tam i tam.

W tym domu mieszka Rozczyniła, a tam pod czerwoną dachówką, a tym niskim ogrodzeniem Kujarski.

Widok ogólny na kopalnię i hutę „Victoria” w Wałbrzychu

— Co do Polski chcecie jechać, czekajcie, będziecie po wodę do rzeki chodzić, po drzewo do lasu, dopiero popłaczecie sobie, żeście te wygody tu sami dobrowolnie porzucili.

— Tak mówili, słowo daję. I ile razy wejść do łazienki zawsze sobie to przypomnę, wtedy dopiero na dobre chce mi się śmiać.

Stawiając imbryk z kawą na stół gospodyni powiada — prawdę mówiąc na początku było ciężko, trzeba było włożyć wiele pracy, ale przecież to się robiło dla samego siebie.

Dalej o! jak widać te domy, mieszka Ławicki, Woźniak i Makowski.

Po drodze spotykaliśmy wiele kobiet. To żony górników obciążone pełnymi koszami wracały ze sklepów spółdzielczych.

Przydziały na święta są duże, samej rąbarki po dwa kilogramy na osobę, a czekolada, cukierki, kiełbasa, nawet jabłka.

Nie sposób było odwiedzić wszystkich. Weszliśmy do najbliższego domu. Było to mieszkanie Halawskiego Jana.

Gdyśmy weszli do mieszkania gospodarz dopiero co wstał. Było już dobrze po południu, ale pan Jan tej nocy pracował na nocej zmianie. Tak będzie już pracował do końca tygodnia, a następnie po południu, a w trzecim tygodniu w rannej zmianie.

Halawski ma miły jednorodzinny domek z morgowym ogrodem, na parterze trzy pokoje i dwa na piętrze.

W sąsiednim pokoju zapłakało dziecko.

— To moja najmłodsza pociecha — powiada dumnie gospodarz. Teraz człowiek ustabilizował się to może sobie pozwolić na liczniejszą rodzinę.

Co prawda trochę za późno, ale cóż robić to życie na obczyźnie, wojna, człowiek nigdy nie był pewny jutra.

Rozmawiamy o zarobkach. Pan Halawski jest rutynowanym, doświadczonym górnikiem. Mówi o swym za wodzie, o swej pracy z takim zapałem, z tak wielkim przekonaniem, że przyjemnie go słuchać.

— Zarabia się dobrze, ale cóż — po wiada — kiedy przychodzi po raz pierwszy do kopalni jakiś młodzik i już chciałby być górnikiem.

Powoli, nie tak odrazu, górnik tak samo musi się uczyć jak w każdym innym zawodzie, tu nie potrzebna jest siła, a umiejętność, spojrzeć na Pstrońskiego to żaden Herkules, spojrzeć na innych, tak samo. Tu potrzebna jest wiedza i doświadczenie.

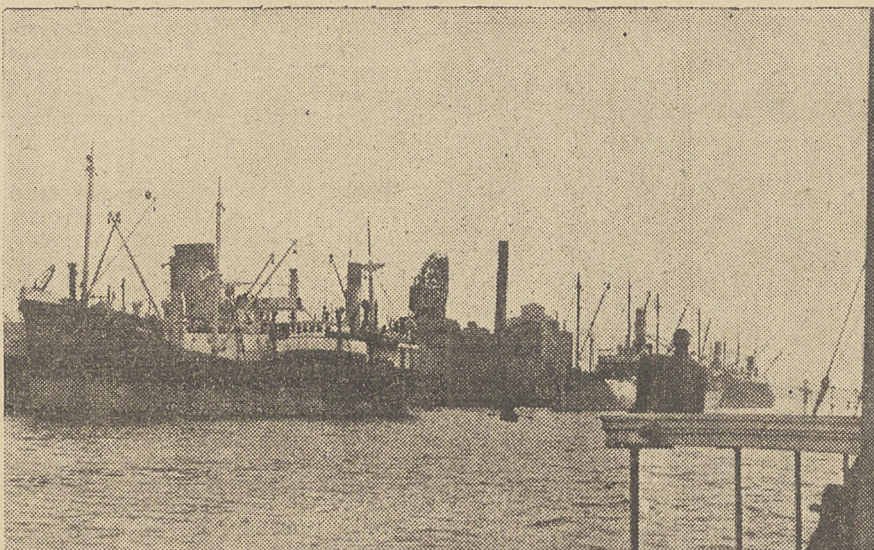
— Praca górnika jest ciężka, to prawda — powiada pan Halewski — nie jest jednak cięższa od pracy w innej dziedzinie ciężkiego przemysłu, ale ma w sobie coś co doń przyciąga, co nie pozwala się go wyrzec mimo piętrzących się trudności, mimo niebezpiecznej bądź co bądź pracy pod ziemią.

Tak to prawda, górnictwo pasjonuje, czyni z ludzi entuzjastów zawodu. Każdą myślą związani są ze swą pracą, jej też poświęcają wolne chwile. Gdy się zejdą najchętniej mówią o pokładach, o sposobie wydobywania, o swej kopalni, o wszystkim, co z nią jest związane.

Tak jak oni weszli w swą pracę, tak i dzieci żyją już atmosferą nowego, ojczystego środowiska. Synowie górników przybyłych z Westfalii uczęszczają do szkół i rzadko kiedy pozostają w tyle za swymi kolegami urodzonymi w kraju. Aż dziw, wszyscy co do jednego zupełnie płynnie mówią po polsku.

Tajemnicę tego odsłonił dopiero w czasie rozmowy z delegatem z Westfalii, mógł z dumą wyliczyć to wszystko, co uczynili, by utrzymać więź łączącą emigrację z Ojczyzną. W 99 gromadach polskich istnieje 59 szkół, do których uczęszcza ponad trzy tysiące dzieci. Prócz tego zorganizowanych jest 56 kursów języka polskiego dla młodzieży poza szkolnej, na które uczęszcza ponad 2.800 osób.

Gdy nadejdzie przez wszystkich oczekiwana chwila powrotu do kraju reszty Polaków z Westfalii, młodzież nie odczuje w zupełności tego przejścia. Będzie tylko odczuwała satysfakcję i zadowolenie, że nareszcie jest wśród swoich, wśród braci w ojczyźnie. Ci, którzy już przybyli szybko zapominają o życiu emigracyjnym. Bo przecież o złem każdy stara się jak najszybciej zapomnieć.

Węgiel wydobywany w Wałbrzychu i na Górnym Śląsku idzie przez Szczecin na rynki zagraniczne.

Z obrad Sejmu Ustawodawczego

Wzmocnimy wartość naszego pieniądza

przemówienie min. Skarbu K. Dąbrowskiego

W dyskusji Sejmowej nad budżetem na rok 1948 zabrał głos min. skarbu K. Dąbrowski, który podkreślił na wstępie, jak dużym wysiłkiem Rządu było przedłożenie w 1947 r. aż dwóch preliminarzy budżetowych. Następnie mówca sprecyzował zasadnicze tezy, które będą dla Rządu drogowskazem przy wykonywaniu budżetu na 1948 r.

TEZA I

Tylko pełna i gruntowna przebudowa naszego życia państwowego, narodowego, społecznego i kulturalnego zdolna jest wyzwolić te siły, które otwierają przed nami możliwość sprośnięcia zadaniom przyszłości.

TEZA II

Pomocy zewnętrznej wprowadzić po musimy, lecz o ile cena, którą wy padaliby za nią zapłacić miałyby oznaczać w rezultacie przekreślenie naszej niepodległości — to takiej pomocy przyjąć nie możemy i nie przyjmujemy.

ZBIGNIEW MITZNER

Rok 1947 — rok stabilizacji

Pod taką nazwą przejść powinien do historii naszej Ojczyzny rok, który minął. Niewątpliwie i pierwszy okres odnowienia państwa — ten związany jeszcze z kończąca się wojną, jak i ten, który nastąpił bezpośrednio po jej zakończeniu, cechowała gorączkowa praca nad odbudową życia narodowego we wszystkich jego dziedzinach.

Dość szybko jednak państwo nasze przechodzi do stałych form swego nowoczesnego działania. Stwarza trwały kształt życia i pracy, dając swym obywatelom najcenniejszą rzecz, jaką jest poczucie spokoju i stabilizacji.

Jest to stabilizacja, która ogarnie wszystkie dziedziny. W pierwszym rzędzie więc rok ubiegły dał Polsce trwałe formy bytu politycznego. Powstała w okresie konspiracji Krajowa Rada Narodowa zakończyła swą trzyletnią działalność. „Dobrze zasłużyła się Ojczyźnie” — jak to stwierdziła swą uchwałą Sejm Ustawodawczy. Dała odradzającemu się państwu rząd ludowy, stworzyła płaszczyznę polityczną nowoczesnego rozwoju narodu polskiego, dokonała fundamentalnych reform gospodarczych, określiła nowe granice Rzeczypospolitej i wytyczyła nowe linie jej polityki zagranicznej. Ona to potrafiła skupić cały naród po okresie wojennego rozproszenia wokół pracy nad odbudową kraju.

Po dokonaniu tego, dzieło KRN zostało zakończone. W wyborach 19 stycznia powołano do życia w powszechnym głosowaniu normalny sejm jako naczelną suwerenną władzę narodu. To właśnie głosowanie obywateli było wyrazem akceptacji dokonanego w Polsce przełomu, jak i chęcią utrwalenia na nowej płaszczyźnie stosunków wewnętrznych.

Nowy Sejm dał Polsce normalne konstytucyjne władze: dokonał wyboru Prezydenta, uchwalił małą konstytucję i powołał do życia Państwo. Utworzył następnie Rząd, opierający się na większości parlamentarnej i posiadający jej zaufanie, mógł z pełnym uzasadnieniem odrzucić przymiotnik „tymczasowy”. Był bowiem zwykłym konstytucyjnym rządem Polski.

Jednym z pierwszych aktów prawodawczych Sejmu była uchwała o amnestii. Raz jeszcze u progu nowego okresu politycznego przedstawicielstwo narodowe dawało wyraz dążeniu do zgody. Dzięki ustawie o amnestii około 100 tysięcy osób powróciło do normalnego życia i normalnej pracy dla kraju.

A praca coraz bardziej intensywna, coraz bardziej owocna była znamiem roku 1947. Skończył się okres improwizacji na odcinku go-

Naród polski musi sam z siebie, z pracy swojej, z gospodarczości, z twórczej inwencji i zapobiegliwości wydobyc w tej chwili środki i wykrzesywać siły, zdolne do zapewnienia mu tych możliwości, które jako konieczność powstają dla realizacji planu odbudowy, dla należytej rozbudowy i przebudowania naszej gospodarki.

TEZA IV

Podział dochodu społecznego musi być taki, ażeby ofiary które ponosi świat pracy, rozkładały się odpowiednio na pozostałe, lepiej sytuowane warstwy narodu.

TEZA V

Usprawniając aparat opieki społecznej, dążąc do najlepszego postawienia organizacji zaopatrzenia, wpływając na kształtowanie się cen towarów bezpośredniej konsumpcji poprzez spółdzielczość i handel państwowy, starać się będziemy o podniesienie

plac realnych i o zabezpieczenie zdolności konsumpcyjnych świata pracy.

Min. Skarbu opracowało już projekt rozporządzenia o zmianach w opodatkowaniu plac z taką intencją, aby przodownicy pracy mogli korzystać ze specjalnie niskiego opodatkowania.

Przez usprawnienie aparatu podatkowego starać się będziemy o jak największe urealnienie ciężarów podatkowych, wiążąc je z rzeczywistą podstawą wymiarową. Będzie otoczony opieką lojalny i zgodnie z interesem społecznym pracujący przedsiębiorca prywatny. Przejawy spekulacji będą nadal zdecydowanie tępić.

TEZA VI

Aby wyzwolić wszystkie tkwiące w narodzie nasze siły musimy dobroć Polskę gospodarczo. Musimy odpowiednio odnowić i powiększyć nasz aparat produkcyjny. Nie możemy osiągnąć tego inaczej jak w formie importu niezbędnych urządzeń

maszynowych. Oczekiwaliśmy w tym kierunku pomocy. Skoro jest ona nie pewna musimy potrzebne środki zdobyć sami. Możemy je zdobyć przez eksport. Dlatego też przedsięwzięliśmy wszystkie wysiłki, celem forsowania produkcji przeznaczonej na eksport i przeznaczymy na ten cel wszystko, co będzie można uzyskać po zaspokojeniu niezbędnych potrzeb własnych.

TEZA VII

Podobnie, jak forsujemy zasadę oszczędności w gospodarce publicznej, będziemy otaczać szczególną opieką akcję oszczędności indywidualnej obywateli.

TEZA VIII

Wartość naszego pieniądza stabilizuje się w sposób oczywisty. Minister wyłącza źródła tej stabilizacji: równowaga budżetowa, narastanie produkcji. Pieniądz staje się coraz lepszym i stałym miernikiem wartości a więc coraz lepszym instrumentem dla przechowywania zbędnych chwilowo zasobów.

Mówca rozprawia się z fałszywymi pogłoskami o mającej rzekomo nastąpić reformie walutowej. Nie tylko nie myślimy o jakiegokolwiek reformie walutowej, lecz przeciwnie zrobimy wszystko, aby nie tylko utrzymać wartość nabywczą, będących w obiegu banknotów, lecz nawet wartość tę przez politykę cen wzmocnić.

TEZA IX

Tezę tą jest rentowność. Uczynimy w tym celu wszystko co okaże się możliwe. Obok zagadnień finansowych, w szczególności w zakresie mobilizacji środków pieniężnych będziemy musieli kłaść duży nacisk na skuteczną kontrolę cen i rentowność przedsięwzięć państwowych.

TEZA X

Tezę tą jest ograniczenie nadmiernej konsumpcji, nieproporcjonalnej do ogólnego poziomu życia klasy pracującej. Będziemy zdążyć do tego, aby ta nadmierna siła nabywcza poszczególnych jednostek nie wyżywała się w przerostach konsumpcyjnych, lecz była skierowana na cele inwestycyjne i produkcyjne. Każdy kto posiada duże dochody i obróci je na cele inwestycyjne — produkcyjne spotka się z najdalej idącymi ułatwieniami.

TEZA XI

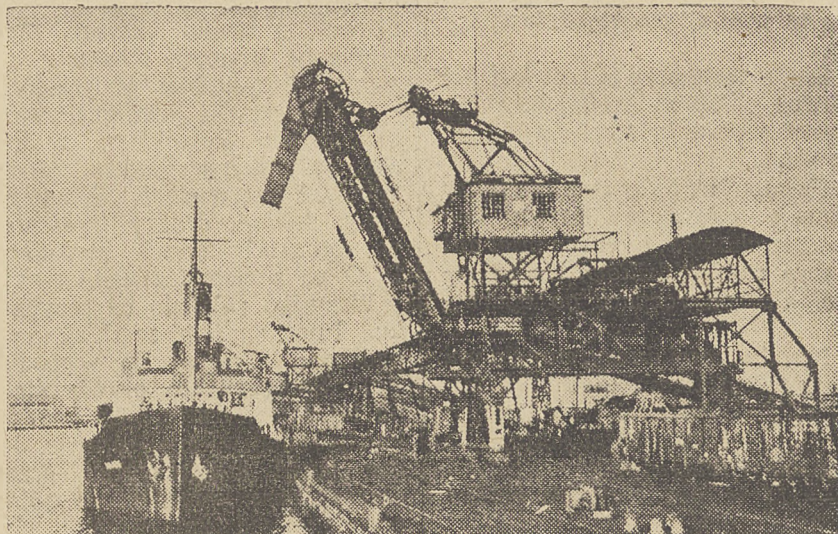
Tezę tą jest stabilizacja cen. Realizacja wszystkich tych tez winna dać w rezultacie stabilizację cen najszerzego wachlarza towarów. U progu 1948 r. łatwiej nam mówić o stabilizacji cen niż przed rokiem. Dziś mamy w swoim rozporządzeniu znaczne zapasy w zbożu, surowcach, półfabrykatach i gotowych wyrobach.

W stosunku do wielu artykułów jesteśmy już dziś w możliwości zaspokoić w pełni zapotrzebowanie rynku, nawet gdyby ono w pewnym momencie okazało się wyższe niż przeciętnie zaplanowane. Rząd będzie prowadził dalej politykę stabilizacji cen. Stabilizacja nie będzie wyłącznie oparta na zarządzeniach administracyjnych, gdyż byłaby wtedy sztuczna.

TEZA XII

Tezę tą jest zagadnienie plac. W ramach zamierzeń gospodarczych na r. 1948 znajduje się także sprawa realnej stopniowej podwyżki plac realnych. Planujemy podwyżkę plac w 1948 r. w takich rozmiarach, jaka okaże się rzeczywiście realna i jaka nie wywoła ruchów zwykłych na rynku cen, a więc będzie podwyżką realną stopy życiowej świata pracy.

Reasumując, minister podkreśla raz jeszcze, że polityka nasza w ogóle, zaś polityka gospodarcza w szczególności musi być w najwyższym stopniu przezorna. Nie powinna liczyć się ona z przemijającymi koniunkturami, lecz z zasadniczymi stałymi tendencjami. Musi też być ona nastawiona szczególnie konstruktywnie i pozytywnie. Dlatego też nastawiamy się zdecydowanie i trwale na pokój — i to jest teza całego naszego programu nie tylko finansowego, ale i ogólnopolskiego.

Szczecin — przed rokiem był wymarłym portem.

WIECH

ANIELSKIE WŁOSY

ŚWIĘTA nawet tak podługowate jak tegoroczne szybko miną, zostaną po nich wspomnienia i... plotki.

No i co kochana pani Karaluch, jakże tam u państwa święta przeszli.

— Owszem, nie mogię narzekać, bardzo wesoło.

— Znaczący się, że nieprawda, co mnie Wężykowa mówiła, jakże pani stary jak poszedł w wilię po południ po cyrmon do klusek, to go paniusia w trzecie święto znalazła w komisariacie na Marymoncie.

— Wężykowa niech swojego moczymordy pilnuje. Szczeka cholera jak pies. Mój mąż takie ma wychowanie, że święta dla niego uroczysta pamiątka i krokiem się wtenczas z domu nie ruszy, dokąd chociaż jedna butelka do wypicia się pozostaje. Zwłaszcza, że poniekąd kamasze mu schowałam i w bamboszach musiał siedzieć.

— To też Wężykowa zaznaczyła, że właśnie w bamboszach pani prysnął na miasto i dlatego grypy dostał i do dziś dnia w łóżku leży.

— Leży, faktycznie leży, ale nie na kaszel, tylko względem nieporozumienia jakie wyszło w pierwsze święto z kumem Bogosińskim, którego zbradziały przyszedł do nas skądś i zaczął rzewnym łzami płakać żeśmy naszego Olesia na Tyfusa nie ochrzczili jak on miał życzenie.

Jak pani wiadomo kum Bogosiński za potiera w szpitalu się zatrudnia i chciał koniecznie, że by jego chrześniak doktorskie imię posiadał.

A znowuż mój stary ani o tem słuchać nie chciał. Już na chrzcinach kumowi Bogosińskiemu, taki okład dał, że go prosto do stołu Pogotowie do jego własnego szpitala zabrało. I chociaż dwanaście lat przeszło, ciągle się o tego Tyfusa kramują.

Tak też było i teraz. Kum Bogosiński w pijanym widzie wziął Olesia na kolana i dawał go tem Tyfusem tytułować, stary słuchał parę minut, ale koniec końcem nie mógł się strzyskać, odebrał dziecko chrzesnemu, a jego samego przejechał dwa razy po głowie dziadkiem od orzechów. Kum mu dziadka wyrwał i trząsk go w zęby. Mój mąż jest na tem ponkcie nerwowo, bo trzy fajan sowe blomby na samem przodzie posiada sztuka w sztuki po 600 złotych. Złakł się, że mu kum Bogosiński blomby uszkodził, twarz sobie rękami zakrył, a tamten temczasem za gramofon złapał i mego starego z wierchu.

Płyte „wśród nocnej ciszy“ mnie przytem potłukli w drobny mak, trąbę zgiał, sprężynę zerwał, a męża załuszył jak nieboskie stworzenie. Ale że potem przeprosił nas grzecznie, osobiście felczera sprowadził i po wód kie posłał, nikt do niego żalu nie odczuwa. Bardzo owszem twarzo wo obandażowane cały wieczór jedliśmy, piliśmy i kolendy się śpiewało.

Wszystko jest w porządku i Wężykowa nie ma prawa do familijskich chwestii się wtrącać.

I niech uważa, żeby ja nie zaczęła na prawo i lewo opowiadać jak to jej łamaga choinkie razem z krzesłem przy zapalaniu świeczek przewrócił, jak zimny ogień jego szwagrowi co z Ziemi Odzyskanych na święta, do nich przyjechał za kołnierza wlewał i przez nogawki i rękawy iskry się z niego sypały, że strach było podejść.

Jak szwagier z Ziemi Odzyskanych choinkie za podstawki zła pał i dawał ją miłować Wężykowi raz koło razu. Wszystkie bombki co do sztuki wytłukł jeden tylko anioł się uratował, bo jako osobistość lotnicza z choinki sfrunął.

„Anielskie włosy“ które choinka była ubrana od świeczek się zajęły i dawał fruwać po mieszkaniu. Goście chowali się gdzie kto mógł pod stoł pod krzesła, za otomanę, a „anielskie włosy“ za niemy i komu na łbie czyli na szyi usiedli bombki z poparzenia dostawał.

Całe towarzystwo darło się jak powietrze, że na ulicy było słychać. A jak teściowi Wężyka, którego teraz obecnie w Koszalinie zamieszkuje i też na święta do nich przyjechał, anielski łozek upadł za kołnierza, wyskoczył chłopina z mieszkania i na środku podwórka do naga się rozebrał.

Wszystkie ich goście wapienną wodę sobie teraz przykładają i lniane siemie, a jak dojdą do siebie ciężko mają się na Wężykach odegrać.

Ja wszystko moja pani wiem, wszystko, ale jestem tą kobietom, że plotek nie lubię i dlatego nic nikomu nie mówię.

Ale niech mnie Wężykowa za język nie ciągnie!

X

Sala popularnej restauracji pułstoszała. Ostatni szybko w popłochu opuszczał zakład.

Jeszcze jeden kieliszek pod węgorza, dwa pod czarną kawę i pan Mieczysław przypomniał sobie, że przecież właściwie wyszedł kupić srebra na choinkę i goździków.

Nieszczęście chciało, że spotkał po drodze przyjaciela, weszli na dzwonko śledzia, które tak urosło, że zmieniło się nie w rybkę, ale w wielką pięciogodziną rybę.

Zorientowawszy się, że jest już bardzo późno p. Mieczysław pożegnał szybko kolegę i „wybiegł“ na ulicę.

Sklepy już były zamknięte, w oknach mieszkań jarzyły się światła choinek, a on nie miał ani srebra ani goździków. Co tu robić? Czarna rozpacz go ogarnęła.

Przed oczami duszy, stanęła mu złowroźna twarz małżonki. Mijał właśnie aptekę. Wszedł i ponurym głosem zażądał jakiejś porunującej trucizny.

— Może być... cianek potasu za 20 złotych.

Chłodna ponura cela:

Na pryczy w niespokojnym śnie pogrążona leży jakaś postać. Coś do siebie mówi. Od czasu do czasu jęczy głucho. W drzwiach celi staje milicjant. Podchodzi do aresztanta, ujmując go za ramię.

— No, obywatelu szanowny, wypałeś się pan?

Pan Mieczysław siada na pryczy, przeciera oczy.

— Gdzie ja jestem—

— Wiadomo, w pace.

— Skąd się tu wziąłem?

— Z apteki. Za potłuczenie słoików i wysmarowanie zieloną maścią magistra, przymknęliśmy tu pana do wytrzeźwienia.

Ale, że to dzisiaj wilia, może pan iść do domu pod warunkiem, że sztywno stoi pan na nogach.

Ponieważ próba wypadła dodatnio, dyżurny sierżant zwolnił pana na Mieczysława mówiąc:

— Dochodzi dziesiąta. Od biedy może pan jeszcze na kolację zdążyć, ale weź pan taksówkę!

— Bardzo panu naczelnikowi dziękuję.

— Nie ma za co. Czy pan żonaty?

— I jak jeszcze!

— No to niech pana, obywatel święty Józef z aniołkami ma w swojej opiece.

Szkoda człowieka! — westchnął sierżant i spojrzał na milicjanta. Potem westchnęli wszyscy razem i jednocześnie zsalutowali panu Mieczysławowi wojskowym ukłonem żegnając go, jak bohatera idącego na pewną śmierć.

— Wesołych świąt!

— Nawzajem — jęknął p. Mieczysław i bardzo się ociągając wyszedł z komisariatu.

WIECH

OPOWIADANIE

Siedzieli w pokoju we czterech. Przyjemne ciepło rozchodziło się od żelaznego piecyka. Czterech mężczyzn wygodnie rozpartych. Cztery sylwetki, ale każda inna.

Franek wysoki szczupły nosił golf wysoko podwinięty pod szyję a na nim wiatrówkę o wiele za obszerną na jego wątłą sylwetkę. Szerokie czoło, jasne, myślące oczy, delikatne rysy wskazywały typowego inteligenta. Siedzący obok niego gospodarz mieszkania był typem wprost przeciwnym. Wysoki barczysty, dobrze odżywiony, nieustępujący mu z twarzy uśmiešek zdawał się mówić — bimbam na wszystko.

Bo faktycznie był wyjątkowym szczęściarzem, jak powiadali jego sąsiedzi.

— Przez te jego dwa metry wzrostu każdy się ogląda za nim na ulicy, a żona boi się go puszczać. Woli już sama pracować, jeździ ze szmukłem. A tymczasem Piotrowski, gdy żony nie było zniknął na całe dni. Dokąd, poco nikt nie wiedział.

Był jeszcze znacznie starszy od obu, Makulski, któremu okulary trzymały się na nosie niewiadomo na zasadzie jakiego prawa fizyki czytał „gazetkę“ wysuwając wysoko pod światło arkusik zadrukowanego papieru.

Za oknami wiał wiatr. Była ostra, ciężka zima 1943. Odczuwali ją mocno wszyscy. Żołnierze na frontach i ludność cywilna, szczególnie w miastach.

W Warszawie, jedni mieli wstytkiego pod dostatkiem, a drudzy przymierali głodem. Jedni kupowali pomarańcze, zółwie na zupy, ostrygi, drudzy wystawiali w ogonkach przed kuchniami RGO po wodnistą zupkę.

Wszystko zależało od przypadku. I nasi znajomi zeszli się przypadkowo. Poznali się w pociągu. Spotykali się prawie stale na tej samej trasie. Co prawda każdy jechał w innej sprawie. Jeden przed drugim grali przez dłuższy czas komedie. Wspólna obrona przed żandarmami niemieckimi wpadającymi co jakiś

czas do wagonu, wspólne uciezki, szukanie „mety“, wyskakiwanie z wagonu przed łapaniami bardzo ich do siebie zbliżyły. Te raz czekali na ostatniego z kompanii. Umówili się tu u Piotrowskiego jeszcze przed miesiącem, że spędzą razem przy butelce wieczór sylwestrowy.

— Za dziesięć ósma, jak teraz nie przyjdzie to już nie ma co liczyć na niego — powiedział głosem rozgorzonym gospodarz.

— No Franek nalewaj.

— Jeszcze zaczekamy. Na Felka można liczyć, jak powiedział to i po pół roku by przyszedł, chyba...

— Lepiej nie przewidywać wtrącił Makulski. Ale inna rzecz jak on teraz się dostanie do nas na Marymont o tej porze? he? Popatrzył po obecnych.

— Rzeczywiście chyba na miodle Baby Jagi.

Zegar tymczasem posuwał się naprzód. Było już dwadzieścia po ósmej, Piotrowski jako gospodarz wyciągnął z piecyka przygotowany schab, wielką jak mały prosiek szynkę, że nie miał na czym jej położyć. W końcu wpadł na pomysł i przyniósł deskę do zagniatania ciasta.

— Tu jej będzie najlepiej, jak u mamy... nie dokończył. Do drzwi zapukano trzykrotnie, potem jeszcze raz. Na zegarze była za piętnaście dziewiąta. Popatrzyli na siebie. Franek coś zaczął grzebać pod wiatrówką. Wydobyl Stena.

— O rok krócej będą żyli, powiedział spokojnie. Frajerzy, mogli przyjść przynajmniej po dwunastej.

— Głupis, schowaj, to Felka stukanie, powiedział gospodarz idąc do drzwi otworzyć.

— No co tak długo trzymacie mnie za drzwiami, zawołał od progu wysoki barczysty elegancko ubrany mężczyzna. Policzki zaróżowione od wiatru i mrozu jaśniały weselem. Usiadł w palcie na krześle, zsunął kapelusz

SPORT

Węgry — Polska 8 : 8

28 grudnia w Poznaniu odbyło się dziewiąte z kolei międzypaństwowe spotkanie pięściarskie Węgry — Polska, które przyniosło wynik remisowy 8:8. Wynik ten odpowiada w zasadzie układowi sił obu zespołów.

Drużyna nasza była gorzej przygotowana kondycyjnie. Najlepiej wypadli Szymura i Rademacher, miłą niespodziankę sprawił Klimecki. Antkiewicz, Bazarnik i Kolczyński wypadli gorzej, niż zwykle.

Z gości najlepiej zaprezentowali się Papp, Bednai i Marton.

W wadze muszej — Bednai pokonał Gumowskiego. Węgier walczył bardzo spokojnie i umiejętnie kontrował. Gumowski rozstrzygnął na swoją korzyść drugie starcie, ale pierwsze i trzecie przegrał.

W koguciej — Horvath przegrał z Bazarnikiem. Węgier dobrze walczył w półdystansie i miał wyraźną przewagę. Dopiero końcówka należała do Bazarnika, któremu też sędziowie przyznali zwycięstwo.

Antkiewicz w wadze piórkowej w walce z Feherem zaskoczył słabym

Reprezentacja pięściarska Polski Środkowej.

przygotowaniem. Atakował wprawdzie dużo, ale rzadko trafiał. Mimo to i te ciosy, które ułokował w celu wystarczyć do przełamania odporności Węgra. W pierwszym starciu Fe-

celowo i skutecznie. Obrabiał niestrużenie głowę i korpus przeciwnika. W trzecim starciu, trafiony ciężkimi ciosami, Węgier dwukrotnie znalazł się na deskach do „6” i do „5”. Zwycięstwo Rademachera wysokie i w pięknym stylu.

W wadze półśredniej — Marton pokonał Chychłę. Walka była żywa, ale prowadzona chaotycznie. Polak był często stroną atakującą, ale jego ciosy były niedokładne, albo wręcz chybiałe. Początkowo przeważał Węgier, w dalszym ciągu walka była wyrównana, a zwycięstwo Martona minimalne.

Sensację stanowi zwyciężona porażka Kolczyńskiego w wadze średniej w spotkaniu z Pappem. „Kolka” jedynie w trzecim starciu momentami uzyskiwał przewagę. Pierwsze przegrał, nie zdradzając żadnej inicjatywy, a drugie było dla niego tragiczne. Po ciężkim ciosie w korpus upadł i znajdował się na macie do „7”, potem po ciosie w szczękę znów wstąpił do „5”, a w chwilę później po raz trzeci upadł na przecięg 2 sekund. Papp zademonstrował silny cios i dobry refleks.

W wadze półciężkiej — Szymura pokonał wysoko młodego, 20-letniego Homolę, tegorocznego mistrza Węgier juniorów. Homola nie mógł sprząść rutynie Polaka, lecz walczył dzielnie do końca, braki techniczne łatając am bicją.

W ostatniej walce dnia Klimecki wygrał z Węgrem Harai, mając przewagę przez wszystkie trzy starcia.

SYLWESTROWE

na tył głowy i i śmiał się wesoło nie wiadomo z czego.

— Powiadam wam pycha, mowrowa historia, czegoś podobnego w życiu jeszcze nie miałem.

— Opowiadaj co takiego — pytali się wszyscy na raz.

— Kupiłem tramwaj!

— Cooo!

— Jak pragnę Boga, jakim katolik, kupiłem prawdziwy tramwaj za jednego górala. I już sprzedam z zarobkiem. No i co wy na to?

Wiedzieli, że Felek nie buja. Sprzedał już raz dwa metry cukru Niemcom, na wierzchu worka było nasypane może 5 kilo kryształu a pod spodem czysty wiślany piasek. Dobra to była robota, nie ma co, ale kto kupił tramwaj?

Otóż było to tak. Jestem na Marszałkowskiej i chcę jechać do was. Umówiliśmy się przecież, tak czy nie? Idzie „17”. Dobra jest myśl sobie jak raz podchodzi.

— Do zajezdni na Muranów woła konduktor.

— A niech cię kaczki zdepczą, myślę sobie, co robić? Ale jadę i jeszcze nas dwóch. Ot i zgadaliśmy się. Jedziem już przez ghetto, a ja powiadam, jak pan tak dowiozłby nas do domu to by równy z was chłop był i jeszcze każdy by z pewnością po góralu dolożył. Popatrzyli na mnie. Objawienie Pańskie zawołał jeden. Zalejem to. I dawaj butelkę z kieszni. Motorowy wypił — a może szanowny pan jeszcze do mieszkania ma życzenie? na które piętro? Czemu nie ja mogię. Serio? A on powiada serio tylko co to względem trzeciego piętra to już zależy od dyrekcji czy kabel przeprowadziła.

— A to fajny chłop — zawołali wszyscy, no a co było dalej?

— Zwyczajnie. Pojechał. Ale zaraz nie od razu. Sami nie wierzyliśmy. Jesteśmy przy Bonifraterskiej, a motorowy zatrzymuje tramwaj. Skocz pan do budki, bo długa nas droga czeka

przez pole a tam wieje cholerycznie.

Nie trzeba — powiada ten drugi — ja wszystko mam z sobą i wyciąga drugą butelkę. Ja do was jechałem to też coś niecoś miałem w walizce i jedziemy. Przejechaliśmy remizę. Jak pragnę Boga, własnym oczom nie wierzyłem. Puścił motor na dwie wiatki. Przy dworcu za wiaduktem stali szkopy na przystanku. Świecą mi latarką już zdaleka, a my zjeżdżamy z góry na cały regulator.

Halt! — wołają za nami, strzelają wrzeszczą, a my już przy placu Inwalidów. Tu jeden wyskoczył, na Wilsona drugi, a tu na Marymont przyjechałem już sam. Wysiadam, nawinszowaliśmy sobie wiele włożyło, a tu jakieś towarzystwo lezie i chce wsiadać.

— Służbowy powiadam urzędu wo, nie wolno —

— Zabierz pan nas my tylko do Żoliborza. Piechotą jeszcze można Niemców spotkać i nieszcześnie gotowe.

Dobra powiadam ale to ryzyko, więc kosztuje „snopka”. Ze towarzystwo było pod muchą, nie patrzeli kto bierze, dali dwa górale i wsiedli, a ja jestem już tu. No dawajcie coś jeść. Stuknęli się kieliszkami „jednym, drugim.

Nałożyli sobie kolejno wiele komu przyszło do głowy.

— Tobie Franek, żeby za każdym splunięciem szkopy się rozwał. Wybuchnęli wszyscy śmiechem.

— A ja wam z kole, byście szmukiel niemieckimi autami wozili i żeby wam szkopy na plecach worki znosili.

— O! Za flote to sam Frank by to zrobił — wybuchnęli wszyscy śmiechem.

Długo jeszcze popijali, opowiadając sobie wesołe, a nieraz i smutne przygody.

Umówili się na następne spotkanie w pierwszego sylwestra po wojnie.

Czy się spotkali?

Stamar

her nieco przeważał, ale druga i trzecia runda należała do Antkiewicza. Węgier skończył walkę zupełnie wyczerpany, ratując się trzymaniem. Po ogłoszeniu zwycięstwa Fehera na widowni doszło do długotrwałych demonstracji.

Rademacher w wadze lekkiej zwyciężył Weidę. Rademacher boksował

Węgry — Polska Środkowa 10 : 6

Rozegrany 30 ubm. w Warszawie międzynarodowy mecz bokserski Węgry—Polska Środkowa przyniósł zwycięstwo drużynie węgierskiej w stosunku 10:6.

Węgrzy jako całość byli drużyną lepszą technicznie i lepiej przygotowaną kondycyjnie. Słabsze były u nich ciężkie wagi, zwłaszcza młody, prymitywny jeszcze Lany w półciężkiej. Najlepszy z Węgrów był Feher w kategorii piórkowej.

W naszym zespole słowa uznania należą się Kruży, który po kryzysie, jaki przeszedł w pierwszych minutach walki, zdołał całkowicie zapanować nad sytuacją i w ładnym stylu odniósł w pełni zasłużone zwycięstwo. Młodzi zawodnicy Tyczyński i Bibrzycki wypadli nieźle.

Zawiedli zupełnie i to w sposób b. przykry trzej mistrzowie Polski — Antkiewicz, Olejnik i Szymura. Zwycięstwa Antkiewicza i Szymury — nie zmieniają stanu rzeczy.

W wadze muszej — Bednai pokonał Tyczyńskiego. Polak zaraz po gongu rozpoczął ostry atak i wygrał pierwszą rundę. Węgier spokojny i celniejszy z powodzeniem kontrował lewym prostym. Drugie starcie należało już do Węgra, tak samo jak i ostatnie.

Kruża w wadze koguciej dostał z miejsca od Horvatha ciężki prawy sierpowy w szczękę tak, że na moment znalazł się na deskach. Oszołomiony tym uderzeniem, zainkasował w następstwie kilka dalszych, ale bo hatersko przetrwał, przechodząc nawet w ostatnich sekundach do natarcia. Dwa pozostałe starcia Polak wygrał zdecydowanie, atakując seriami

tak z bliska, jak i z dystansu. Niebezpieczne sierpy Węgra neutralizował ładnymi unikami. W ostatnim starciu Horvath znalazł się na macie i choć poderwał się, wyliczony był na stojąco do „5”. Serie Kruży zadane w tułów wyczerpały go zupełnie i ledwie utrzymał się na nogach do końcowego gongu.

Antkiewicz otrzymał zwycięstwo w walce z Feherem, ale było ono b. problematyczne. Walka była nieciekawa, wymieniano naogół pojedyncze ciosy. Cenniejszym, lepszym taktycznie i technicznie bokserem był Feher.

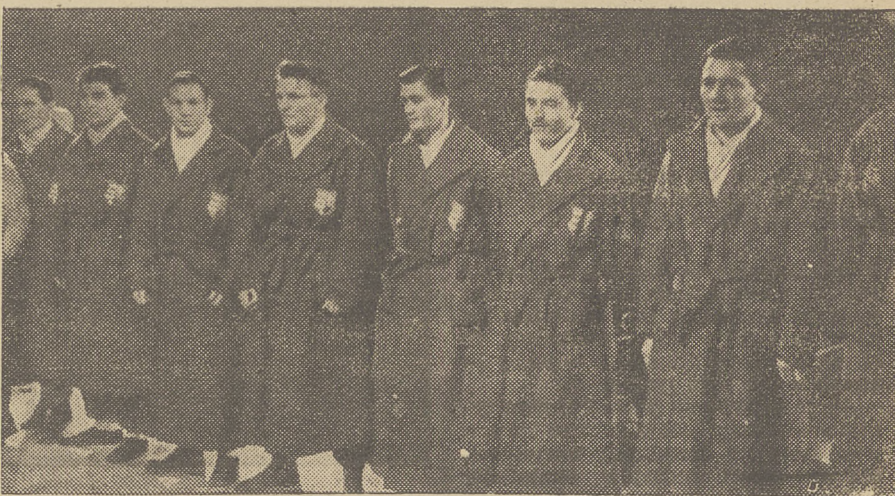
W wadze lekkiej — Vayda wygrał trzy starcia z Bibrzyckim, będąc od niego o klasę lepszym zawodnikiem.

W wadze półśredniej — Marton pokonał Olejnika, walczącego bezwartownie i niezdeterminowanie. Pod koniec 2 rundy Olejnik był na macie i stając dał się wylczyć do „5”. Olejnik w spotkaniu z Martonem chciał dowieść, że jest lepszy od Chychły, ale, niestety, nie udało mu się to nie udało.

Trzęsowski w walce z Pappem stał bardzo dzielnie. Pierwsze i ostatnie starcie było Węgra drugie natomiast zupełnie wyrównane.

Szymura w wadze półciężkiej pokonał Lany'ego, ale ku powszechnemu zdziwieniu potrzebował na to aż trzech rund.

Archacki nie zasłużył na porażkę w walce z Haray'em. Bił dobre lewe sierpowe, był celniejszy i szybszy od Węgra. Pierwsze i trzecie starcie wygrał wyraźnie. Haray nie wiele umie, ma ubogi repertuar ciosów, górował nad Archackim tylko większa waga.

Reprezentacja pięściarska Węgier.

Prasa i radio zagraniczne o Ziemiach Odzyskanych

„NEW YORK TIMES” STWIERDZA, ŻE POTENCJAŁ PRZEMYSŁU POLSKIEGO NALEŻY DO NAJWIĘKSZYCH W EUROPIE

„New York Times” publikuje artykuł swego korespondenta z Szwajcarii, który analizując sytuację gospodarczą Europy stwierdza, że Polska jest potencjalnie największą poza Związkiem Radzieckim, Niemcami i Francją potęgą przemysłową Europy ze względu na posiadanie nie wyczerpanych zasobów podstawowych surowców przemysłowych.

Korespondent twierdzi, że szczególne znaczenie dla gospodarki europejskiej posiada węgiel polski. Jednocześnie podkreśla on, że „polski przemysł węglowy daje maksymalnie wysoką ilość węgla na wszelkie inwestycje, za równo w sprzecie jak i w dolarach” i że pod tym względem zagłębie polskie jest bardziej korzystnym przedsięwzięciem dla wkładów inwestycyjnych, aniżeli Zagłębie Ruhry. Zdaniem korespondenta zainwestowanie w polski przemysł węglowy 90 milionów dol. uwolniłoby Europę od konieczności importu węgla z USA.

AGENCE FRANCE PRESSE PISZE:

„Abstrahując od wszelkich sympatii czy antypatii dla obecnego reżimu w Polsce, przyznać należy, że są dwa główne argumenty wbrew pretensjom niemieckim, usprawiedliwiające utrzymanie granicy polskiej na linii Odry i Nysy.

Oto pierwszy, zapożyczony od M. Alberta Mousseta, współpracownika l'Epoque:

„Ziemie, położone dzisiaj na wschód od Niemiec, uważane przez „szkołę pangermańską” za przedmieście niemieckości, odnajdują swe powołanie. Przysnane Polsce w ramach jej granic historycznych wyznaczają jednocześnie Polsce granice jej niepodległości gospodarczej. Rola Polski i Czechosłowacji w przyszłej Europie ustala się wręcz inaczej, niż pragnęły tego hitlerowskie Niemcy, które niezależność polityczną i gospodarczą Polski i Czechosłowacji uważały za główną przeszkodę na drodze do swej kontynentalnej hegemonii. Niepodległość gospodarczą Polski jest dzisiaj najpewniejszą gwarancją odgermanizowania Europy.

Drugi argument, wyrażony w Londynie przez M. Bidault, jest argumentem faktu, który nie może być odwracalny. W następstwie decyzji poczdamskich, miały miejsce takie zmiany administracyjne ludności, że ich rozmiar unicestwia jakkolwiek myśl procesu odwrotnego.

Od dwóch lat Ziemie Zachodnie są centrum ogromnej aktywności. Bardziej niż słowa przekonywują cyfry: 4 miliony Niemców odjechało, 4 miliony osadników polskich kraj ten ożywiło życiem, pospołu z 1 i pół miliona Polaków - autochtonów; 29 proc. wszystkich pracowników przemysłu polskiego pracuje na Ziemiach Zachodnich (w 1.215 zakładach), 22 proc. produkcji polskiej w ogóle, a 50 proc. eksportu węgla pochodzi z Ziemi Odzyskanych.

Na Ziemiach Zachodnich w Polsce najbardziej uderza cudzoziemca brak zupełny śladów niemieczyny.

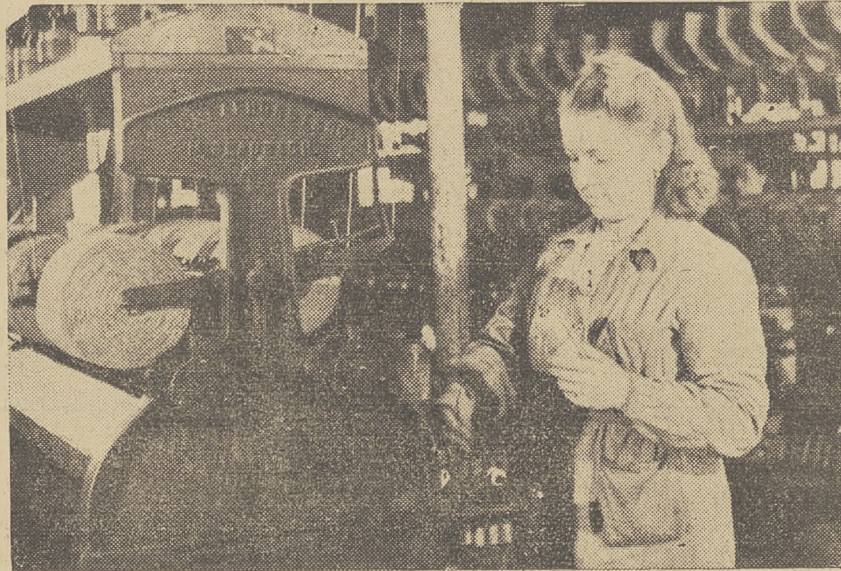
A we Wrocławiu, gdzie na ledwo stojących ruinach narożnych domów błyszczą tabliczki z polskimi nazwami ulic, w roku 1935 przemawiał Hitler tymi słowy:

„Można by mi świat ofiarować — wolałbym pozostać skromnym i biednym obywatelem tego kraju”.

Dzisiaj języka niemieckiego na Ziemiach Zachodnich zupełnie się nie słyszy. Wrocław, Jelenia Góra tętnią normalnym życiem, a taki Dzierżoniów, który wyszedł z wojny niepokony, robi wrażenie spokoju od lat — jakby tu zupełnie nie było wojny.

Akcja nadawania przez Państwo tytułów własności jest w pełnym toku, a pomyślana na dogodnych warunkach dla wszystkich rodzajów osadników wiąże ich trwale z nową ziemią.

Odbudowa przemysłu na Ziemiach Zachodnich ma swój wielki rozmach. W ciągu 10 miesięcy (1946-47) produkcję przemysłową zwiększono o 45 procent, plan mobilizacji rąk do pracy wykonano w pełni, odbywa się usilne szkolenie fachowców różnych dziedzin.

Fabryka Wyrobów Lnianych „Orzeł” w Turońsku k. Jeleniej Góry w chwili objęcia przez administrację polską była w 80% zdewastowana jak większość zakładów przemysłowych na Z. O. Dziś praca w pełni.

Z przemysłów na Ziemiach Zachodnich wymienić należy: przemysł materiałów konstrukcyjnych, drzewny, fermentacyjny, tekstylny, elektrotechniczny, artystyczny oraz różne kopaliny (węgiel, miedź, siarka).

Dzisiaj każdy w Polsce wie, iż Ziemie Zachodnie są historycznie pierw-

szą szansą niepodległości ekonomicznej Polski i pomyślnego jej rozwoju.

W POLSCE ODBUDOWA POSTĘPUJE SZYBCIEJ NIŻ W INNYCH KRAJACH

Radio londyńskie nadało w dniu 28 ub. m., następujący komunikat:

Rok 1947 był rokiem wielkich zmian w Polsce. Obecnie naród polski jest pełen optymizmu, bo widzi, że kraj powstaje z ruin przedziej, niż można się było tego spodziewać. Powoli, ale systematycznie w kraju zapanowuje porządek i prawo.

Pomimo to, że Polska jest jednym z krajów najbardziej zniszczonych przez wojnę, odbudowa postępuje tu prędzej niż w innych państwach. Rok 1947 był rokiem likwidacji ruchu podziemnego. Do likwidacji podziemia przyczyniła się w znacznej mierze amnestia, która zapewniła wszystkim tym, którzy wstąpią na drogę normalnego życia całkowite prawa obywatelskie.

Obecnie można już powiedzieć, że Polska dąży wielkimi krokami do całkowitej stabilizacji.

Produkcja przemysłowa przerosła wszelkie oczekiwania, również rolnictwo spełniło swe zadania pomimo katastrof żywiołowych, przede wszystkim — powodzi.

Polska jest jednym z najaktywniejszych krajów handlowych Europy.

Odbudowa portu rzeczno- go we Wrocławiu

Wrocław posiada największy w Polsce port rzeczny.

Port ten po przejęciu go w lipcu 1946 r. przedstawiał obraz zupełnego zniszczenia. Obecnie po przeprowadzeniu odpowiednich remontów i oczyszczeniu basenu z zatopionych wraków zaczyna on spełniać swą rolę, jako centrum przeładunkowe najważniejszej naszej arterii wodnej — Odry.

W porcie uruchomione już zostało 5 dźwigów, a reszta znajduje się w końcowej fazie remontu.

Ponadto uruchomione zostały zniszczone doszczętnie przez działania wojenne warsztaty stoczni rzecznej. Stocznia pracuje już normalnie, remontując pływającą elektrownię, dzwon wodny, statki i barki. Dotąd wyremontowanych zostało 10 jednostek rzecznych.

W najbliższym czasie stocznia przystąpi do budowy pierwszego statku inspekcyjnego oraz pogłębiarki rzecznej nowego typu.

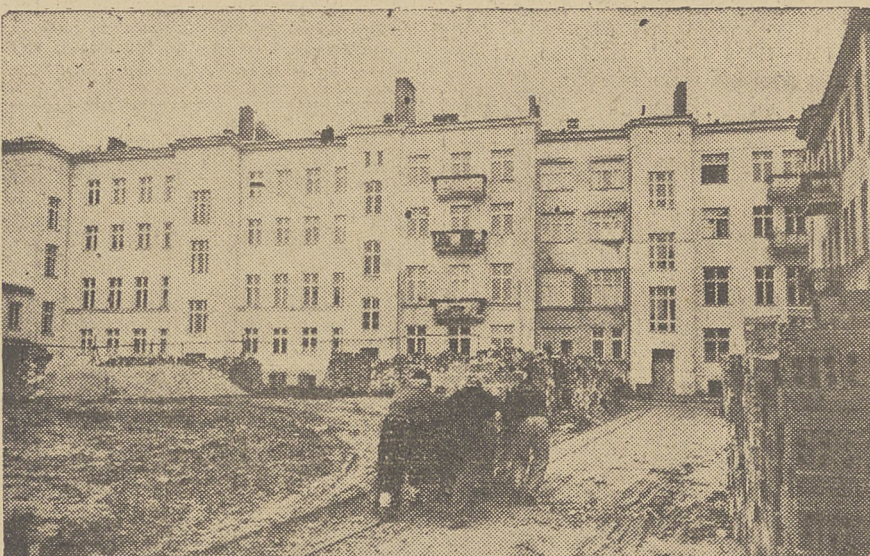
Nowa umowa handlowa z Włochami

19 ub. m. zakończyła w W-wie pracę Komisja Mieszana Polsko - Włoska, zwołana w związku z wygaśnięciem umowy handlowej z 10 października ub. r. Podpisany został w tym dniu protokół pierwszej sesji Komisji Mieszanej oraz parafowana została umowa handlowa polsko - włoska na 1948 r.

Nowa umowa handlowa przyczyni się do znacznego rozszerzenia wymiany towarowej między obydwo-

krajami. Po stronie importu polskiego figurują różne maszyny, rudy cynkowe, barwniki oraz niektóre chemikalia i artykuły farmaceutyczne, owoce południowe (cytryny i pomarańcze) itd. Eksportować do Włoch będziemy głównie węgiel.

Przewidziany obrót wyniesie po obu stronach ca 30 milionów dolarów, niezależnie od zakupów inwestycyjnych, objętych umową dodatkową.

Nowoodbudowane domy mieszkalne PMT w Warszawie.

Wyrok w procesie załogi Oświęcimia

22 grudnia ub. r., Najwyższy Trybunał Narodowy, ogłosił wyrok w procesie zbrodniarzy załogi Oświęcimia. N. T. N. skazał:

NA KARĘ ŚMIERCI

Artura Liebeschla, Maksymilia na Grabnera, Hansa Auneiera, Karla Ernesta Mockela, Marię Mandel, Fran za Ksawera Krausa, Johanna Paula Kramera, Ericha Muhsfeldta, Hermana Kirschnera, Heinricha Jostena, Wilhelm Gerharda Gehringa, Kurta Hugo Muellera, Ludwika Plaggego, Otto na Latscha, Fritza Wilhelma Buntrocka, Augusta Rajmunda Boguscha, Paula Goetzego, Paula Szczurka, Teresę Brandl, Josefa Kollmera, Herberta Paula Ludwiga i Hansa Schuhmachera oraz Johanna Breitwiesera.

NA KARĘ DOŻYWOTNIEGO WIEZIENIA

Hansa Kocha, Karla Seuferta, Luise Helenę, Elisabeth Danz, Antona Lachnera, Detlefa Nebbego i Adolfa Medefinda.

NA KARĘ 15 LAT WIEZIENIA

Edwarda Lorenza, Alice Orłowską, Hildegardę Marthe Luise Lachert, Aleksandra Bulowa, Franza Romeikata i Johannes Webera oraz Hansa Hoffmana.

NA KARĘ 10 LAT WIEZIENIA

Richarda Alberta Schroedera.

NA KARĘ 5 LAT WIEZIENIA

Ericha Dingesa.

NA KARĘ 3 LAT WIEZIENIA

Karla Hermanna Jeschego.

TRYBUNAŁ UNIEWINIŁ

Hansa Munncha.

Najdłuższy most w Polsce odbudowany

W dniu 24 ub. m. w Tczewie, odbyło się uroczyste otwarcie nowoodbudowanego mostu na Wiśle, który jest najdłuższym mostem w Polsce. Tym samym droga z Gdańska do Warszawy, skrócona została o 115 km.

PORADNIK DLA POSZUKUJĄCYCH PRACY

**FABRYKA MASZYN I ODLEWNIA
ŻELAZA W BARCINKU,
BIURO W JELENIEJ GÓRZE,
UL. POCZTOWA 6,
WOJ. WROCŁAWSKIE —
POSZUKUJE:**

wykwalfikowanych formierzy - od
lewników żeliwa.

Warunki: wynagrodzenie od 10 do
16.000 zł mies.

Mieszkanie służbowe zapewnione.

Porozumiewać się z Oddziałem Za-
trudnienia w Jeleniej Górze, ul.
3 Maja 18.

**WYTWÓRNA
WYROBÓW METALOWYCH
W KOWARACH,
UL. UNII LUBELSKIEJ 33,
WOJ. WROCŁAWSKIE —
POSZUKUJE:**

3 sznycarzy.

Warunki: wynagrodzenie do 20.000
zł mies.

Mieszkanie można uzyskać.

Porozumiewać się z Oddziałem
Urzędu Zatrudnienia w Jeleniej Gó-
rze, ul. 3 Maja 18.

**ZAKŁAD STOLARSKI —
MARIAN GREŃDA — GORZÓW,
UL. ARMII POLSKIEJ 38,
WOJ. POZNAŃSKIE — POSZUKUJE:**

3 stolarzy meblowych.

Warunki pracy: 8 godzin dziennie.

„ płacy: 60.— zł na godzinę.

Uwaga Rodzcy za granicą Poszukujący swych rodzin w kraju

*Celem szybszego skomunikowania się
podajemy adresy osób odnalezionych w
kraju za pośrednictwem „Repatrianta”.*

Drożdżewski Karol (24) „Schleswig.
Polish Guard Desachment, at 2 Sup-
ply Depot R. A. S. C., strefa brytyj-
ska — zawiadamiamy, że Zakrzewska
Helena, po pierwszym mężu Dro-
żdżewski oraz syn jej Drożdżewski Zbi-
gniew, zamieszkują obecnie w Kleci-
nie, pow. Wrocław, woj. dolnośląskie.

Folwarków Józefa — Polish Transit
Camp, Wolfsburg bei Ciharn, strefa
brytyjska — zawiadamiamy, że udało
nam się ustalić adres p. Ambroziaka
Józefa. Wyżej wym. zam. w Warsza-
wie przy ul. Żąbkowskiej 19 m. 87.

Gregorasz Stefan — Coburg P. C. F.
R. O. Team 104 Berg Kaserne, blok 3.
podajemy adres ojca Pana Gregorasz
Mariana i p. Sobolówny Bronisławy,
nadesłany nam przez PCK: Racibórz,
ul. Staszica 13/12.

Nowak Tadeusz — Gezellen Huis
„Eijsden” Limb. Holandia — matka
Pana, p. Obierek Rozalia, została re-
patriowana z terenów wschodnich i
zamieszkuje obecnie w Bytomiu przy
ul. Mariackiej 8/1.

Potiatyńska Jadwiga — Elbląg, ul.
Stalina 8, na skutek zamieszczono-
go w 42/93 nr „Repatrianta”, ogłoszenia
otrzymaliśmy wiadomość, że Kazi-
mierz Potiatyński, zamieszkuje w Pa-
włowicach, nr 30, pow. Koźle, woj.
śląsko - dąbrowskie.

Tołeczko Michał — Polish Military
Centre 138 Hann - Münden, Kamp
6 III Baon — poszukiwany przez Pa-
na p. Hajkowski Wiktor, ur. 1907 r.,
repatriant z Wilna, zamieszkuje obec-
nie w Słupsku przy ul. Piotra Skargi
21 m. 12.

Walkowiak Stanisław (24) Lubeka,
Transit Lager P. 10 Bałtyk, Blok 10/11
k. Lohmühle, Schleswig — Holstein,
podajemy Panu adres rodziców. PP.
Walkowiak Stanisław i Walkowiak
Franciszka, zamieszkują w Budzynie,
ul. Chodzieńska 29, pow. Chodzież, woj.
polskie.

Wojciechowski Klemens — Niemcy,
strefa amerykańska, Polski Czerwony
Krzyż w Katowicach, do którego zwró-
cił się Pan listownie z prośbą o po-
moc w odnalezieniu ojca, Wojciechow-
skiego Tytusa, podaje do wiadomości,
że wyżej wym. został repatriowany z
woj. tarnopolskiego i osiedlił się w
Kłodzku, gm. Mieścisko, pow. Wę-
growiec, woj. poznańskie.

Porozumiewać się z Oddziałem
Urzędu Zatrudnienia w Jeleniej Gó-
rze, ul. 3 Maja 18.

**PAŃSTWOWE ZAKŁADY
SUCHEJ DESTYLACJI DREWNA
W GRZYFINIE KOŁO SZCZECINA
POSZUKUJĄ:**

techników chemików;
kotlarza miedzi;
ślusarzy wykwalifikowanych.

Wynagrodzenie wg. posiadanych
kwalifikacji.

Mieszkanie służbowe zapewnione.

Porozumiewać się z Urzędem Za-
trudnienia w Szczecinie, ul. Kaszub-
ska 52, tel. 21-52.

**FABRYKA
NARZĘDZI CHIRURGICZNYCH
W NOWYM TOMYŚLU POSZUKUJE:**

20 ślusarzy znających się na pro-
dukcji nożyczek i noży chirurgicz-
nych;

5 ślusarzy narzędziowych;

10 szlifiery;

5 polerników;

1 grawera;

2 galwanizatorów;

elektromonterów;

hartowników;

frezerów;

kontrolerów technicznych;

techników, konstruktorów,

spawaczy;

2 specjalistów montażu strzykawek
leżących;

3 specjalistów wyrobu igieł do
strzykawek.

Wynagrodzenie wg. umowy zbio-
rowej, obowiązującej w Przemśle
Metalowym plus akord. Ponadto
pracownicy korzystają ze stołówek,
kart żywnościowych i przydziału
węgla.

Mieszkania łatwe do uzyskania.

Porozumiewać się z Urzędem Za-
trudnienia w Poznaniu, ul. Czarniec-
kiego 9, tel. 39-91, 39-93, 39-95.

**„FABER” — FABRYKA WYROBÓW
TRZCINOWYCH I KOKOSOWYCH
W KRAKOWIE,
UL. STAROWIŚLNA 24,
POSZUKUJE:**

3 fachowców znających się na
produkcji wycieraczek kokosowych;

3 fachowców obznajmionych z wy-
robem biczysk trzcinowych.

Wynagrodzenie: od 2—3 tys. tygod-
niowo, względnie akord.

Mieszkanie zapewnione.

Porozumiewać się z Urzędem Za-
trudnienia w Krakowie, ul. Lubel-
ska 27, tel. 573-69.

**ZAKŁADY CHEMICZNE
„CARBOCHEMIA” W GLIWICACH,
UL. DOLNYCH WAŁÓW 7,
POSZUKUJĄ:**

wykwalfikowanych tokarzy;

2 palaczy przy maszynach wytwa-
rzających wysokie ciśnienia;

Wynagrodzenie zależne od posia-
danych kwalifikacji, plus premia
60%, karty żywnościowe i przydział
węgla.

Mieszkanie zapewnione.

Porozumiewać się z Oddziałem
Urzędu Zatrudnienia w Gliwicach,
ul. Górnych Wałów 7, tel. 24-80.

**EKSPOZYTURA
SPÓŁKI BRACKIEJ**

W WAŁBRZYCHU POSZUKUJE:

a) 6 dyplomowanych pielęgniarek;

b) 1 dyplomowanej pielęgniarce -
instrumentalistki;

c) 1 pielęgniarkę dyplomowaną;

d) 1 lekarza stomatologa.

Wynagrodzenie: dla a—c 10 tys. zł
miesięcznie; dla d — 20 tys. mie-
sięcznie.

Wszyscy korzystają z bezpłatnej
stołówki i przydziału węgla.

Mieszkanie zapewnione.

Porozumiewać się z Oddziałem
Urzędu Zatrudnienia w Wałbrzychu,
ul. Stalina 20.

**PAŃSTWOWE
ZAKŁADY LOTNICZE —
WARSZAWA 21 — OKĘCIE.
SZOSA KRAKOWSKA POSZUKUJĄ:**

inżynierów lotniczych;

inżynierów mechanicznych.

techników lotniczych;
techników mechanicznych;
kalkulatorów;
konstruktorów do pomocy war-
sztatowych;

buchalterów.

Do obsadzenia są między innymi
stanowiska szefów produkcji, ruchu,
kontrolni technicznej, kierowników fi-
nansowych, zaopatrzenia i żytu, o-
raz wiele innych.

Podania należy kierować do Wydz.
Personalnego P. Z. L. — Warszawa
21 — Okęcie.

Reflektanci na pracę poza Warsza-
wą mają zagwarantowane nowoczes-
ne mieszkania.

**WYTWÓRNA OPAKOWAŃ
BLASZANYCH „DAIMON”
W GDAŃSKU — POSZUKUJE:**

Techników: chemików, elektryków
i mechaników, z praktyką w Biurze
Rozdzielczym i warsztatach narzędzi-
owych;

Majstrów — specjalistów na tłocz-
nie;

Zestawiaczy na prasy do tłoczenia
blach cienkich;

Ślusarzy — remontowych i narzę-
dziowych;

Polerników.

Warunki pracy i płacy do omówie-
nia.

Zgłoszenia kierować do Wydz. Per-
sonalnego Wytwórni — Gdańsk, ul.
Ułańska 13/15.

**PIERWSZA FABRYKA
LOKOMOTYW W POLSCE —
„FABLOK” W CHRZANOWIE
POSZUKUJE:**

Inżynierów budowlanych.

Warunki do omówienia.

Zgłoszenia kierować bezpośrednio
do „Fablok Chrzanów”.

**FABRYKA PĘDNI I MASZYN
(DAWN. BENN) BIELSKO, UL.
RZEŹNICZA Nr 41 PRZYJMIE
ZARAZ:**

50 robotników niewykwalifikowa-
nych do odlewni.

Zgłoszenia osobiste lub pisemne kie-
rować do Wydz. Personalnego Fa-
bryki.

**ADMINISTRACJA MAJATKU
ROLNEGO — ZESPÓŁ KAROLINEK,
POW. STARGARD POSZUKUJE:**

15 rodzin do prac rolnych (deputat-
ników). W każdej rodzinie 2 osoby co
najmniej muszą pracować.

Warunki płacy: wg. umowy zbioro-
wej.

Mieszkania zapewnione.

Porozumiewać się z Urzędem Za-
trudnienia w Szczecinie, ul. Kaszub-
ska 52, tel. 21-62.

**ZJEDNCZENIE FABRYK
CEMENTU RP W SOSNOWCU —
PRZYJMIE NATYCHMIAST:**

36 robotników niewykwalifikowa-
nych do różnych robót.

20 robotników do przyuczenia do
obsługi maszyn.

33 młynarzy (młyny cement. surowe
i węglowe).

4 maszynistów Conveyora,

1 palacza pieców rotacyjnych,

1 kranistę na żuraw elektryczny,

3 maszynistów do kompresorów i
pomp.

6 smarowników,

6 maszynistów.

Zgłoszenia przyjmuje Dział Socjal-
ny Zjednoczenia Fabryk Cementu RP.
w Sosnowcu, ul. 3-go Maja 22.

Skrzynka pytań i odpowiedzi

Jan Pak — Szkocja. — Przywróce-
nie posiadanego poprzednio stopnia,
należy do kompetencji Sądu Wojsko-
wego ewentualnie do Ministerstwa O-
brony Narodowej. Radzimy w spra-
wie należytego ułożenia podania i po-
wołania przepisów prawnych, zwró-
cić się do prawnika. Sprawy tego ro-
dzaju lepiej będzie już załatwiać po
powrocie do kraju.

Komornicka Adela — Göttingen. —
W sprawie przerechowania zobowią-
zań złotych w złocie, nie ma specjal-
nej ustawy, zaś samo przerechowanie
zawiera pewne sporne momenty praw-
ne. Jeżeli dopuścić możliwość przere-
chowania tych długów, to podstawą
jego byłaby wartość (cena) płacona
przez Bank Polski za jeden gram czy-
stego złota, w momencie uregulowa-
nia długu, mając na wadze, że złoty
w złocie zawiera 900,5332 gram złota
czystego. Powyższa podstawa przeli-
czenia jest tylko przypuszczalna. Aby
wyjaśnić sprawę przerechowania ści-
ślej, należałoby się dowiedzieć o prak-
tyce dotychczas stosowanej przez Sąd,
do którego Pani ma się zwrócić (w
miejscu, w którym Pani zamieszkała po
powrocie). Praktyka Sądów jest różna.
Wiele Sądów przy przeliczeniu bierze
pod uwagę np. cenę zboża przed woj-
ną i obecnie.

„Zainteresowany” Hessen. — Spra-
wy, związane ze stratami, poniesionymi
w czasie wojny, przez osoby pry-
watne, są rozpatrywane przez Depar-
tament Organizacyjny Ministerstwa
Administracji Publicznej, Warszawa,
ul. Rakowiecka 4. Należy więc pod
tym adresem złożyć podanie, do któ-
rego załączy Pan wszystkie posiadane
dowody, poniesionych strat.

Jadwiga Z. — Warszawa. — Zarzu-
ty Pani nie są słuszne. Z jednokową
starannością przeprowadza się repa-
trację Polaków, przebywających za-
równo w Niemczech, jak i na Bliskim
Wschodzie. Najlepszym dowodem tego
jak wielu już naszych rodaków po-
wróciło z tych terenów do kraju jest
ogłoszony komunikat Punktu Granicz-
nego w Zebrzydowicach, który głosi
iż przez ten punkt powróciło już do
Polski 530 tysięcy Polaków z Francji,
Rumunii, Egiptu i Południowej Af-
ryki.

Henryk W. — Sternberg. — Według
obowiązujących w Polsce przepisów
prawnych, nie może Pan wstąpić w
nowe związki małżeńskie przed uzna-
niem żony za zmarłą. W tym celu,
musi Pan złożyć wnioski do Sądu w
miejscu ostatniego zamieszkania żony
Pana. Gdyby zainteresowana osoba
zamieszkiwała na terenach, które dziś
do Polski nie należą, wówczas wła-
ściwym Sądem, będzie Sąd Grodzki, w
którym mieszka osoba zainteresowa-
na, występująca z wnioskiem. Jeżeli ta
osoba przebywa poza granicami kra-
ju, to sprawę rozpatruje Sąd miejsca
jej pobytu. We wniosku należy wy-
mienić:

1) Imię, nazwisko, zawód i miejsce
zamieszkania wnioskodawców.

2) Imię, nazwisko, wiek zaginione-
go, imiona jego rodziców oraz nazwi-
sko rodowe matki.

3) Ostatnie znane miejsce zamiesz-
kania, lub pobytu zaginionego.

Oprócz tych danych, trzeba wyraź-
nie określić żądanie wnioskodawcy,
a więc że wnosi sprawę o uznanie za
zmarłego, a ponadto trzeba przytoczyć
okoliczności śmierci, które uzasadnia-
łyby zgłoszone żądanie.

Informator Repatrianta

**BANK POLSKI NIE REALIZUJE
KWITÓW WŁADZ ALIANCEK**

Narodowy Bank Polski zawiadamia,
że nie skupuje kwitów (certificate of
Credit) i czeków (Military Disbursing
Officer of the U. S.), wydawanych
przez wojskowe władze alianckie oby-
watelom polskim za pracę w obozach
jeńców, ponieważ dotychczas nie zo-

stała jeszcze ustalona forma pośred-
nictwa w tych sprawach banków kra-
jowych wobec zagranicznych instytu-
cji dłużniczych. Ustalanie form wspo-
mnianego pośrednictwa banków krajo-
wych jest w toku.

Zwracanie się obecnie do NEP w
sprawie realizacji wspomnianych tytu-
łów jest bezcelowe.

P O S Z U K U J A

Z terenów niemieckich

W K R A J U

Doliński Piotr — Lager Nr 1, Saltz-gitter a/Harz, Assembly Centre Nr 2917, Control Unit 800, Niemcy, strefa brytyjska, poszukuje rodziny: ojca — Dolińskiego Bronisław, matki — Marii Dolińskiej i siostry Genowefy Dolińskiej, zam. w czasie wojny w Zabruncach, pow. Skałat.

Greszel Maria — (20) Osterode (Harz), Heber Fakrozy, Niemcy, poszukuje Greszel Tadeusza, ur. 1907 r. we Lwowie, zam. Wilejka Powiatowa, wywiezionego w 1944 r. do Niemiec i Greszel Władysława, emerytowanego majora W. P. właściciela hurtowni tytoniowej w Bucławiu.

Korczak Jan — Polish Guard, Lübeck, Kaninchenborn, Niemcy — poszukuje brata Korczaka Bogumiła, ur. 1925 r. w Warszawie, przebywającego do 1945 r. w obozie cywilnym Wentorf k. Hamburga skąd wyjechał do kraju i osiedlił się prawdopodobnie w okolicy Elbląga.

Kutsch L. — Karlsfeld b. Mü (13b.) Allacherstr. 2. Bawaria, strefa amerykańska, Niemcy — poszukuje Ulik Janiny, zamieszkałej w Capowcach, pocz. Koszylowce, pow. Zaleszczyki, woj. Tarnopol, prawdopodobnie repatriowanej do Polski.

Ostrowskiego Mieczysława, nr 89660 ur. 1908 r., ostatnio widzianego w Hamburgu — Neugamme, poszukuje żona Jadwiga Ostrowska, zam. w Jelonkach koło Warszawy, przy ul. Poniatowskiego nr 48, poczta Włochy.

Loteczka Domicela — Coburg - Bawaria, Obóz Polski, P. C. I.R.O. poszukuje Strzałkowskiej Michaliny ze Skałatu, Godlewskiej Zofii ze Stryja, oraz Lityńskiej Janiny ze Lwowa.

Mejer Janina — Hehenfels bei Regensburg, Polish Camp, Obóz II, 10-8, Oberplatz (13a) Bawaria, strefa amerykańska, Niemcy — poszukuje Andrzejskiego Leonarda i Rajkowskiego Eugeniusza zam. do czasu powstania w Warszawie.

Mirko Jadwiga — Wildflecken, bl. 0-14/, Kreis Brückenau, D. P. Camp. Bayern, Niemcy, strefa amerykańska, poszukuje męża Mirko Józefa, ur. 19.4.1905 r. w Czechach, zam. w Warszawie, ul. Chmielna 49-8.

Roman Zofia — Brückenau, Wildflecken, bl. 78, Niemcy, strefa amerykańska, poszukuje syna Roman Leona, s. Ignacego i Zofii, ur. 24.7.1929 r. w kolonii Sady, rolnika, zam. w pow. Kostopol, wywiezionego do Niemiec, przebywającego koło Mecklenburga.

Romen Igor — München, Dachene-strasse 9/II, (S. Ch. S.), Bayern, USA Zone, poszukuje Eugeniusza Nyszczoty, lub Nieszczoty, zam. w Warszawie.

Szablowska Jadwiga — Wildflecken, bl. O. P. p. 12. Bawaria, Niemcy, strefa amerykańska, poszukuje siostry Garnysz Eugenii z domu Szablowskiej, córki Józefa i Marianny, ur. 5.9.1903 r. w Warszawie.

Z innych krajów

Kowaliński Paweł — Nôgrádverőce Szamos u. 34 sz. Węgry (Hongrie), poszukuje krewnych i znajomych z Chorostkowa, pow. Kopyczyńce, woj. tarnopolskie; kolegów z JHP w Biełanach k/Krakowa, Wołowicach k/Czernichowa, Lubieniu k/Myślenic, Nowym Targu, Jasieńcu k/Grójca, Warszawie oraz Legionowie k/Warszawy w latach 1935 — 38; Kolegów z 6 Batalionu Pancernego komp. szkolnej we Lwowie w 1938/39 r. oraz współtowarzyszy niedoli z obozów internowania na Węgrzech w latach 1939/44 w obozach Rajce, Leva, Magyaróvár, Esztergom — Tabor oraz Vac.

Langbein Urszula — Jena, Forstweg 14/I, Niemcy, poszukuje Amster Stanisława, Amster Stanisławy i siostry Amster Janiny, zam. ostatnio we Lwowie, ul. Jelinki 16.

Ortel Bolesław, — by J. Hermans, Nijmegen, Acaciastraat 39, Holandia,

— poszukuje matki Ortel Marii z domu Sochackiej zam. Strzelce, pow. Horodenka, woj. stanisławowskie.

Tybluczyńska Maria — Altheim - Waghaim B. Bez. Braunau — Oberösterreich, Austria, poszukuje Węcka Kazimierza i Marii oraz Gawłowskiego Stanisława, który po zwolnieniu z wojska został osiedlony na Ziemiach Odzyskanych.

Wróbel Stefan — Paryż, 23 rue Taitbout, Francja, poszukuje: Guirard Kazimierzy z d. Wróblówna, ur. w 1877 — 1878 r. w Warszawie; Guirard Tadeusza, ur. 1892 r. w Warszawie, porucznika, w 1940 r. przebywającego w Budapeszcie, Guirard Stefana, ur. 1896 r. w Warszawie, porucznika, wywiezionego w 1940 r. do Królewca, Guirard Ireny, żony Stefana i dwu synów Jakuba i Macieja, lat około 14 — 18 zam. do 1940 r. w Warszawie, ul. Dygasińskiego 13.

Kieszczyńskiego Lubomira, inżyniera, zam. w Polsce, wywiezionego do Dachau i Monachium, który w lipcu 1945 r. powrócił do Ostrowia Wlkp., ul. Starokaliska 53.

Sawchak Mike Nikita, 771 Lincoln pl. Brooklyn, N. Y. poszukuje brata **Sawchak Teodora**, lat około 30 — 35, ur. w Kotanie, Galicja, s. Onufrego i Teodozji, stolarza, zam. wieś Kotan, pow. Krempno, Galicja.

Ogłoszenia zamieszczone kilkakrotnie

Kto by wiedział o losach **Cybulskiego Zygmunta**, ur. 1918 r. w Grodnie, zaginionego w połowie kwietnia 1945 r. w okolicach Lwowa, proszony jest o łaskawe i jak najszybsze przesłanie wiadomości pod adresem: Białystok, ul. Ciepła 3 m. 3. Cybulska Maria.

Czosnowskiego Romana, ur. 3.2.1931 r. w Warszawie, wywiezionego z Warszawy 12.8.1944 r. poszukuje matka Czosnowska Zofia, Warszawa, ul. Sękocińska 11a m. 16.

Dr. Kosińskiego Ignacego, ur. 28.7.1874 r. w Jasle, zabranego przez Niemców 17 października 1939 r. do 7 Fortu, poszukuje i prosi każdego kto by wiedział o jego losie o wiadomości żona Maria Kosińska zam. Pomorze, p-ta Chełmża, Witkowo.

Kolasa - Kowalewski Bronisław, ur. 1926 r. z Nowogrodka, przebywający w 1944 r. w Kałudze, poszukiwany jest przez rodziców. Wiadomości prosimy kierować na adres: Władysław Kolasa, Dywity, Olsztyn.

Kowalskiego Józefa, ur. 16.6.1925 r. zam. Kikół, pow. Lipno, woj. pomorskie, wziętego w 1945 r. na podwozy do Niemiec, poszukują rodzice Wincenty i Stefania Kowalscy, Kikół, pow. Lipno, ul. Toruńska 37.

Kostrzewy Romana, ur. 20.10.1902 r. zam. w Warszawie, ul. Przemysłowa 8, wywiezionego 7 września 1944 r. do Gross - Rosen, następnie Wetziar - Darmstadt i Mannheim — Käfertal, poszukuje żona Maria Kostrzewa, Warszawa, ul. Górnośląska 33 m. 7.

Lukrecja Tadeusza, lat 23 b. więźnia Oświęcimia, Gross - Rosen i

Buchenwaldu, wyzwolonego dn. 11.4.1945 r. w Buchenwaldzie bl. 16, nr więźnia 128581 — poszukuje ojciec inż. Lukrec Władysław, zam. Sosnowiec, ul. Pierackiego 1 (Stalina).

Ostrowskiej Zofii zamieszkałej Buczac, woj. tarnopolskie, ul. Podhajecka 71 oraz synów Stanisława i Tadeusza poszukuje siostrzenica z Rumunii, Duczak Stefania, Ząbkowice ul. Stalina 8 D/S.

Popławskiego Mieczysława, urodz. 11.12.1912 r. zam. w Warszawie, ul. Czerniakowska — Port, wywiezionego w czasie powstania, przebywającego podobno w czerwcu 1945 r. w Lipsku — szpital, poszukuje matka Teresa Popławska, Warszawa, ul. Nowogrodzka, Bank Narodowy.

Sobocińskiego Mieczysława - Ludomira, ur. 8.1.1907 r. zam. Włochy, ul. Wronskiego, wywiezionego 9 września 1944 r. przez Gestapo, poszukuje matka. Ktokolwiek wie o jego losie, proszony jest o podanie wiadomości na adres: Włochy, ul. Wronskiego 3, Sobocińska Władysława.

Sobańskiego Zdzisława - Hieronima, ur. 11.5.1921 r. wywiezionego w czasie powstania do Niemiec, poszukuje żona Halina Sobańska, zam. w Warszawie, ul. Tamka 4 m. 121.

Kto z powracających z Wołynia z miejscowości Głuszków, Myszkowo, pow. Kostopol wiedziałby o **Sączkowskich Filipie** lub **Rafale** z Kolonii Bilczakowskiej, **Czaban Janinie**, lub **Wąsowicz Marii** zechce łaskawie zawiadomić siostrę Walentynę Barańską z d. Sączkowską zam. w Kielcach przy ul. św. Aleksandra 44.

Ogłoszenia zamieszczone jednorazowo

Pasachowicz Kazimierz, przebywający w Niemczech, Polish D. P. Camp. Reckenfeld k. Munster w Westfalii D. P. A. CCS 60 poszukuje swoich rodziców: **Pasachowicza Kazimierza** zam. folw. Wilkinice, pow. Wilno, szwagra **Sienkiewicza Antoniego** zam. tamże oraz szwagra **Proniwicka Alfonsa**, zam. w Wilnie, ul. Krakowska Nr 32 m. 11. Wiadomości prosimy kierować na adres: Stanisława Ochocka, Kalisz, plac Konstytucji Nr 3 m. 5.

Staromłyńskiego Juliana - Wincentego, ur. 20.3.1924 r. w kol. Francuzi, ostatnio przebywającego na robotach w Königsbergu poszukują i proszą o wiadomości rodzice Walenty i Marianna Staromłyńscy, zam. Zielona Góra, Batorego 97.

Ziarno Andrzeja, ur. 4.2.1924 r. w Lgocie przebywającego do 1944 roku w koncentracyjnym obozie Hamburg Neuengamme Arbeitslager Drutte (20) über Braunschweig poszukiwany jest przez brata Ziarno Antoniego, zam. Lgota Nr 26, pow. Chrzanów.

Fularskiego Jana, ur. w 1902 r., aresztowanego 6.4.1944 r. i przebywającego na Pawlaku do dnia 6.5.1944 roku, poszukuje żona Fularska Bronisława, zam. w Warszawie, ul. Cecylii Śniegockiej 2, m. 31.

Mirkowskiego Wiesława, ur. 1.3.22 roku, przebywającego ostatnio w Minberg poszukują rodzice. Wszelkie wiadomości prosimy kierować na adres: Mirkowski Franciszek, Włochy k/Warszawy, ul. Fabryczna 38 — 3.

Niedźwieckiego Wiktora syna Stefana i Magdaleny przebywającego od 1925 roku we Francji poszukuje kuzyn Pawłowski Michał, Szczecin, ul. Klasztorna 32.

Nagel Czesława, złapanego 16.3.1944 roku w Warszawie na ulicy Nowomiejskiej i wywiezionego do Hannoveru, ostatnia wiadomość z Hannoveru 27 lipca 1944 r., poszukuje matka Bronisława Nagel, zam. w Warszawie, ul. Zajęcza 2 m. 2.

Popławskiego Władysława ur. 3.5.1913 r. w Ziemi Kijowskiej zam. w Radziwiłowie, przebywającego w 1941 roku w Rosji poszukuje matka Zofia Popławska zam. Wschowa, ul. Mała Kościelna 3 Dolny Śląsk.

Rosłonia Leonarda, ur. w Warszawie, w 1920 r. wywiezionego z Warszawy dn. 1.9.1944 r. do Mauthausen-

Oberdonau, Nr 95.900, bl. 13 AK poszukuje matka Sabina Rosłoń-Czeranińska, zam. w Warszawie, ul. Żelazna 43 m. 32.

Rybaka Edwarda, ur. 19.IX. 1909 r. w Warszawie, zabranego z Włoch k. Warszawy i wywiezionego do Gross Rosen poszukuje żona z dziećmi, zam. Włochy k. Warszawy, ul. Słowackiego 26 m. 13.

Strilczuka Michała z Czerniowiec Bukowina — poszukuje szwagierka Strilczuk Joanna, Ząbkowice Sl., Ul. Stalina 8 DS.

Tańskiego Jana, syna Mieczysława i Celestyny, poszukuje. Wiadomości kierować na adres: Jelenia Góra, ul. Prusa 3, Moszkowska, lub Bożowola, Błonie.

Toporowskiego Jerzego, ur. 1923 r. w Warszawie, ul. Długa 11, poszukuje matka Helena z siostrą Haliną. Proszą o wiadomości i powrót. Ojciec nie żyje. Warszawa, ul. Targowa 45, sklep.

Witkowskiej Katarzyny ur. 1916 r. pracującej w Niemczech od 1933 roku, która prawdopodobnie wyszła za mąż za Francuza poszukuje matka Witkowska Wiktoria zam. Chmielniko Nr 31 p-ta Opalenica, pow. Nowy Tomyśl.

Centralne Biuro Adresowe

przy Konsulacie Gen. RP 151 East 67 th Street
New York N. Y., U. S. A. poszukuje:

Jedynak Jan, 1608 Hamilton Ave. Trenton, N. Y. poszukuje **Bocheńskiej Karoliny** i **Ludwika**, s. Antoniego i Anny, ur. wieś Ostalowice, pow. Przemysły, Galicja.

John De Marte — Locating Bureau, American Red Cross, poszukuje **Dębskiej Rozalii**, ostatnio zam. w sąsiedztwie poszukującego.

Pachlewskiego Edmunda, 14 East 94 str. New York 28, USA, poszukuje